

Nu skrivs åländska telefonisters historia

KULTUR. Dalis Nyman var telefonist på Sundbacka i norra Vårdö, den sista manuella bycentralen inom Ålands telefonandelslag. Nu skrivs Dalis och de övriga telefonisternas historia.

Ålands telehistoriska förening skall ge ut en bok om telefonisterna och deras viktiga insats under den manuella telefontrafikens tid.

SIDAN 10

Allvarligt datahaveri vid alarmcentralen

Systemet låg nere tre timmar – Det kan hända igen

NYHETER. På torsdagen förra veckan slogs servern och all datautrustning ut i alarmcentralen. Under tre timmar låg programmet som används för att larma vid olyckor nere.

Tjänstförrättande alarmmästare **Pertti Artell** ser allvarligt på det inträffade.

–Allt är datoriserat i dag. Vid ett larm hade det varit omöjligt att alarmera behövliga resurser på ett tillfredsställande sätt. Vi hade fått sitta

med telefonlister och ringt ett namn i taget för att samla folk.

Den här gången gick det bra och ingen enskild drabbades. Men uppdateras inte systemet kommer det att lägga ner igen, säger Artell. SIDAN 3

Alla idéer kan få stöd från Leader

NYHETER. Gott samarbete, utökad turismverksamhet och en levande landsbygd är några av de högt ställda målen som finns inom det EU-finansierade Leader.

Genom Leader kan både föreningar och företag ansöka om bidrag för sina projekt, och efter en trög start verkar ålänningarna ha fått upp ögonen för den här möjligheten.

–Det finns inga projekt som är för små, man kan alltid komma in och fråga om ens idé skulle fungera som ett Leaderprojekt. Inom Leader är det lovligt att stjäla idéer av varandra, säger verksamhetsledaren **Disa Öhman**.

SIDAN 4

Golf mot reservat i politiskt beslut

NYHETER. Landskapets naturvårdsintendent **Jörgen Eriksson** är irriterad över att de fyra byråernas kritiska utlåtande om planerna på golfbana på Stornäset i Kastelholm inte ges offentlighet och att kritiken inte syns i finansutskottets betänkande som låg till grund för lagtingets beslut.

–Jag står för vad jag tycker. Annars får man väl sätta hänglås på mig!

Miljöminister **Katrin Sjögren** (Lib) beslöt i förrgår att Ålands natur och miljöns begäran om att Stornäset ska bli naturreservat ska vägas in i beslutet om golfbanan och att byråernas utlåtande ska beaktas i beslutet. SIDAN 5

Vilken vy. Travat byggvirke är ingen ovanlig syn för Folke Engblom, men inte i den här miljön.

Åländskt byggjobb i exotisk miljö

REPORTAGE. Nu har åländskt byggkunnande gått på export till Franska Polynesien.

Folke Engblom, Lemland, med tjotals års erfarenhet från skogsbranschen på Åland rekryterades av en bekant för att bygga ett hus åt dennes dotter på ön Hiva Oa.

Det blev ett spännande äventyr som Folke själv skriver om i dagens tidning.

SIDORNA 12-13

Hjälper till. IFK:s Stig Orre visar Sofia Lundberg och Alva Jokinen hur man bäst håller i sina stavar när man skidar.

Foto: JONAS EDSVIK

Lär sig stava i skidskolan

SKIDNING. Kurvträning, att saxa upp för backe samt nedförsäkning står på schemat när IFK Mariehamns skidsektion ordnar skidskola. I måndags hölls den första lektionen och uppslutningen var god.

–Nu ordnar vi det en gång i veckan fram till sportlovet, säger ledaren **Stig Orre**.

Nioåriga kompisarna **Sofia Lundberg** och **Alva Jokinen** är två av eleverna i skidskolan.

De får bland annat lära sig hur man ska hålla i sina stavar.

Sedan är det bara att ge sig av utför backen.

SIDAN 16

korsord

8

Nya Ålandskryssat 37 har tema statyer.

kultur

11

En Ålandspall hoppas **Per-Johan Korsbäck** i Geta att hans pall "Karl-August" kunde bli.

sport

17

Åland United har gjort klart med ytterbacken **Sanna Vahtera**.

åland24 ikväll

Röda korsets **Fia Nordberg** gästar studion och berättar om första hjälp.

Visa din tacksamhet

med Nyans ros

Nya Åland

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

mat

” Annars har jag kört min specialvariant som är proteinpulver blandat med müsli, så kakar jag det med sked.

SIGNATUREN PATTE OM STUDENTMAT.

Studentmat för en billig slant

Att mat inte är gratis vet vi. Men den kan kosta mer och den kan kosta mindre. De som vet är ofta studerande, som måste vända på slantarna. För den skull behöver det inte bli pasta med ketchup varje dag.

På nätet finns en sajt som heter jagehungrig (<http://jagehungrig.blogg.se/>) med en hel rad recept på billig, ofta snabb och för det mesta enkel mat att tillreda hemma. Sajten är svensk och de priser som anges är i kronor. Här får vi antagligen lägga till litet på priserna, men det blir ändå billigare än att gå ut och äta.

Gå in och titta själv! Och att recepten är skrivna av ungdomar betyder inte att inte också litet äldre kan låta sig inspireras.

När började du senast dagen med mannagrynsgrönt? Jättegott, jättebilligt och jättesnabbt att göra, skriver **Kim**

Mannagrynsgröt

Portioner: 1
Tid: 4 min
Du behöver:
2,25 dl mjölk
2 msk mannagryn
(en nypa salt)

Koka upp mjölken. Rör ner mannagrynen. Koka på svag värme i ca 4 min. Klart att äta!

Servera gärna med kanel och socker eller möjligtvis sylt.

Chili sin carne

Chili sin carne betyder chili utan kött och är den vegetariska varianten av chili con carne.

Portioner: 4
Tid: 15 minuter
Pris: ca 70 kr (då man behöver köpa båda burkarna med kryddor)
2 gula lökar
2 vitlöksklyftor
1 zucchini (12 kr)
1 paprika (6 kr)
1 msk malen spiskummin (15 kr för en burk)
1 tsk cayennepeppar (15 kr för en burk)
olivolja
400 gram kidneybönor (10 kr)
400 gram vita bönor (10 kr)
800 gram krossade tomater (10 kr)

Hacka löken, vitlöken, paprikan och zucchini. Fräs i olivoljan och kryddorna tills de är gyllenbruna.

Tillsätt bönorna och de krossade tomaterna och låt sjuda i 5 minuter. Smaka av med salt och peppar och ät tillsammans med bröd.

Smaklig måltid, önskar **Ulrika**

Chicken Nuggets

Vad torrt bröd kan användas till får vi veta här.

Tid: 30 min
Antal: 4 portioner
55 g vitt bröd (kan bytas ut mot skorpmjöl)
salt och peppar
2 ägg
4 kycklingbröst utan skinn
2 msk vegetabilisk olja

Riv brödet och lägg brödsulorna i en djup tallrik. Krydda med salt och peppar. Vispa äggen och häll i dem i en annan djup tallrik. Banka kycklingbrösten lite

platta med handen och skär dem i 2,5 cm breda stycken. Doppa kycklingbitarna i ägg, vänd dem så att alla sidor täcks. Vänd dem därefter i brödsulor. Värm upp oljan i en stekpanna och stek nuggetserna i ca 10 minuter tills de är bruna på alla sidor. Voila, dina egna chicken nuggets! Billigare och väldigt mycket nyttigare än McDonalds!

Servera med antingen ris, pommes frites eller vad du nu kan hitta på

Tacopaj

Tacopaj går mycket fortare än man tror att laga, skriver Ulrika, och är dessutom jättegott. Äter man inte upp allt, kan man dela den i portionsstora påsar och lägga i kylan eller frysen!

Tid: 30 minuter
Portioner: 4
Pris: ca 150 kr
2 dl vetemjöl
100 gram smör
400 gram köttfärs (ca 70 kr)

1 påse tacokrydda till köttfärsen (ca 15 kr)
jalapenos (ca 20 kr för en burk)
2 dl crème fraiche, paprika och chili (ca 10 kr)
3 tomater (ca 10 kr)
Ost
Tacosås (ca 15 kr)

Pajdeg: Sätt ugnen på 225 grader. Blanda mjöl och smör till en grygig massa, tillsätt lite vatten, och knåda tills degen känns bra. Låt degen vila en liten stund. Tryck sedan ut den i en smord pajform, förgrädda i cirka 10 minuter.

Fyllning:

Bryn köttfärsen, när den är nästan klar tillsätter du kryddmixen och lite vatten. Låt sjuda tills vattnet dunstat bort. Tillsätt jalapenos. Lägg köttfärsen i pajskalet, bred crème fraichen över. Lägg sedan skivade tomater på och täck slutligen pajen med ost.

Grädda pajen i 10-15 minuter, eller tills osten smält och fått färg. Ät tillsammans med tacosåsen. Klart!

Studentmat? Pasta med tomatås av något slag brukar klassas som typisk snabb mat för fatiga studerande. Pastan på bilden hör inte riktigt dit; den är hemlagad av Nina Fellman. Men det finns annat än pasta för den som behöver vända på slantarna.
Foto: STEFAN ÖHBERG

För dig som vill lära om lamm

■ Intresset för lammkött har ökat påtagligt de senaste åren. Det tar nu Medis fasta på och ordnar en kurs i hur man hanterar och tillreder lammkött med **Eva Sundberg** och **Anders Stenmark** som kursledare.

–Det har kommit till nya grupper. Jag tror många tycker att lammuppfödning är en trevlig form av uppfödning. De betar på marker som inte går att odla på, de är ute största delen av året och de behöver inte en massa kraftfoder, som skall transporteras långt ifrån, säger Eva Sundberg om det ökade intresset.

Och vad får man lära sig på kursen?

–Det blir tillredning av några maträtter som vi själva tycker om, säger Anders.

Vardagsmat, snabblagat, långkok som kan göras i större satsar och på så sätt blir snabblagat. Klassiska fina rätter som lammfilé och så Anders favorit dillkött.

–Det skall göras på lamm eller får!

De som går kursen får också veta något om de olika styckningsdelarna och hur köttet skall hanteras. Det är till exempel bra att veta att fett i lammkött har en högre smältpunkt än annat kött. Så lammkött skall serveras hett, ljummet smakar det bara fett och tråkigt.

Kursen hålls måndagarna den 1 och 8 februari, fyra lektioner, alltså 4 x 45 minuter, per kväll. (ht)

- DET ÄR BARA PRISET SOM SKILJER -

FRUKT OCH GRÖNT...

SPARhallen
BLODGRAPE
ISRAEL ..... **1,33** /kg

SPARhallen
STORA PÄRON
CONFERENCE
HOLLAND ..... **1,75** /kg

SPARhallen
LANTGÅRDEN
SOMMARGRÖNSAKER
800 gr ..... **1,37** /påse

SPARhallen
LANTGÅRDEN
POMMES FRITES
750 gr ..... **1,24** /påse

OCKELBO GÅRDSOST
26% mild ..... **6,55** /kg

TUNN FILÉSCHNITZEL AV KYCKLING naturell, Atria, 450 gr **5,29** /pkt

MALET KÖTT
nöt, 17%, Atria, 400 gr ..... **2,87** /pkt

Icke åländsk. Polisbilarna skall ha en åländsk profil och inte se ut som alla andra i Finland. Det beslöt lagtinget 2008 och nu undrar centergruppen varför beslutet inte har verkställts.

Foto: JONAS EDSVIK

Centern efterlyser de nya polisbilarna

■Centerns lagtingsgrupp uppmanar sina ministrar i landskapsregeringen att se till polisbilarna byts ut till åländska modeller.

Bakom uppmaningen ligger ett lagtingsbeslut från 2008 om att polisen skall få en egen åländsk profil med egna bilar som avviker från den fastländska blåvita modellen. Centergruppen är kritisk till att beslutet ännu inte har verkställts.

Centern skall också fråga polisdelegationen varför polisen använder den finska polisförvaltningens system där både hemsidans tjänster och e-posten är på finska.

–Istället för en stärkt åländsk profil har polisen tvärtom på senare år ytterligare införlivats i den finska polisförvaltningen, skriver gruppen i ett pressmeddelande.

Centergruppen kräver att frågan om inrättande av en polisstyrelse utreds i brådskande ordning och gruppen uttrycker också oro över nyrekryteringen och att vidareutbildningen i Finland oftast bara är på finska.

–Centergruppen kan inte acceptera att en verksamhet inom den åländska förvaltningen på detta sätt haltar såväl språkligt som profilmässigt, skriver man i pressmeddelandet. (tt-s)

Grönlund ny ekonomichef

■HAMMARLAND. Maarit Grönlund blir ny ekonomichef i Hammarlands kommun. Hon utsågs av en enig kommunstyrelse vid tisdagens möte. Grönlund valdes bland nio sökande varav tre kallats till intervju för tjänsten. Maarit Grönlund, som är bosatt i Hammarland, är företagsekonom till utbildningen och i dag anställd på Företagsbyrå. Hon tillträder den 1 mars och kommer under en tid att arbeta tillsammans med nuvarande ekonomichefen Siw Helin som går i pension till hösten. (jk)

Klaralund får bättre belysning

■HAMMARLAND. Belysningen skall förbättras på daghemmet Klaralunds gårdsplan. Kommunstyrelsen behandlade vid sitt senaste möte en skrivelse med hela 55 undertecknade som påtalar att en del av gårdsplanen vid Klaralund har dålig belysning.

Kommunstyrelsen konstaterar att åtgärder redan är på gång för att förbättra belysningen, berättar kommundirektör Kurt Carlsson. (jk)

Datahaveri kan hända igen om inte systemet förnyas

Under tre timmar slogs servern och alla datautrustning ut i alarmcentralen.

–Det var en allvarlig incident som kan hända igen om inte det gamla systemet uppdateras, säger tjänstförrättande alarmmästare Pertti Artell.

När alarmcentralen får in ett larm skrivs uppgifterna in i ett system. Informationen går ut via myndighetsradionätet Virve, GSM och selektiva radiosignaler som startar upp sirener ute i kommunerna samt ringer upp hemtelefoner.

–På några sekunder kan några hundra brandkårister ha informationen i sina mobiltelefoner och sökare, berättar Pertti Artell.

Klockan 19 förra veckans torsdag började plötsligt errorskyltar blinka på alarmcentralens datorskärmar. Programmet som används för att larma vid olyckor hade lagt ner.

Allt datoriserat

Pertti Artell startade snabbt om programmen samtidigt som han ringde in ledig personal, dataexpertis samt informerade brandchef och polis om det inträffade. Avbrottet varade tre timmar.

–Allt är datoriserat i dag. Vid ett larm hade det varit omöjligt att alarmera behövliga resurser på ett tillfredsställande sätt. Vi hade fått sitta med telefonlistor och ringt ett namn i taget för att samla folk.

Mottagningen av 112-samtal fungerade dock normalt. Just den här kvällen var lugn

Uttjänt alarmsystem. I torsdags började plötsligt errorskyltar blinka på alarmcentralens datorskärmar. Programmet som används för att larma vid olyckor låg nere tre timmar. Arkivbild: JONAS EDSVIK

och Artell säger att avbrottet inte ledde till att någon enskild person drabbades.

–Alla som ringde skulle ha fått hjälp men det hade tagit längre tid än normalt.

Uttjänt program

Den troliga orsaken till incidenten är att alarmprogrammet är uttjänt, säger Pertti Artell.

–Det är 15 år gammalt och

har byggts ut både till höger och vänster.

Trots en ansökan till landskapsregeringen har några medel inte reserverats för en uppgradering av systemet. Istället diskuteras ett gemensamt system för polisen och alarmcentralen.

Under gårdagen lämnade Pertti Artell in både en rapport om det inträffade samt en ny ansökan till landskaps-

regeringen om pengar för att förnya systemet. Kostnaden uppgår till 80.000 euro, uppskattar Artell. Men åtgärden är nödvändig, det är inte första gången systemet lägger av – även om det tidigare handlat om kortare avbrott på några minuter.

–Man borde lösgöra pengar snarast möjligt.

Kansliminister Roger Eriksson (Lib) säger att han

informerats om det inträffade och att räddningsinspektören bereder ett förslag. Frågan som diskuteras gäller vilken typ av system det ska vara. Men nytt system ska det bli, säger ministern.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Radion avskedade tekniker

Personalen är orolig för framtiden

Sparkraven på Ålands radio har lett till att en tekniker har fått gå.

–Sammanlagt har vi blivit 6,5 personer färre och det finns en viss oro över hur vi skall lyckas producera radio med den kvaliteten vi önskar, säger facketts ombud Owe Sjöblom.

En av Ålands radios fyra tekniker har fått avsked som följd av de minskade anslagen till verksamheten. Räkner man alla indragna projektjänster och inbesparade pensioneringar har personalen minskat med totalt 6,5 personer.

–Vår personalstyrka har blivit hela 20 procent mindre, säger Owe Sjöblom som är fackligt ombud på radion och

som kontaktade Nya Åland eftersom personalen anser att det i tidningarna inte har framgått hur tufft läget egentligen är just nu.

Per telefon

–Det handlar inte bara om färre kulturprogram, sport och nyheter. Det finns inte tid och resurser för att åka utanför stan eller för att bevaka skärgården annat än per telefon, säger Sjöblom.

Han säger att det är ett gemensamt beslut att försöka behålla så stora delar av tablån som möjligt och att inte korta ner sändningstiden men att det beslutet kommer att ha sitt pris.

–Arbetsbelastningen blir större, vi hinner inte bearbeta

Osäker framtid. Owe Sjöblom på Radio Åland berättar att inbesparingarna sätter större press på medarbetarna som oroar sig för att inte kunna hålla samma höga kvalitet på programmen i framtiden. Foto: STEFAN ÖHBERG

materialet på samma sätt och vi måste producera mera eftersom vi är färre.

Hur mår personalen, är ni oroliga?

–Det är nog med en viss tveksamhet som vi ser framtiden

an och det finns en viss oro över hur vi skall lyckas producera radio med den kvaliteten vi önskar.

Vad betyder det att ha en tekniker mindre på jobb?

–Vi blir sårbara om det blir

tekniska problem. Falerar utrustningen tidigt på morgnarna eller på kvällarna står vi utan hjälp.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Rusta upp byalagets lider med hjälp av Leader

40 nya projekt vill få stöd

Efter en trög start har arbetet med Leader dragit i gång på allvar på Åland. Ett 30-tal ideer är på planeringsstadiet och tio projekt har nått fram till ansökan.

Det handlar om allt från nya museum via en musikfest till upprustning av midsommarstång.

Efter den senaste tidens uppmärksamhet kring Leader-programmet kallade verksamhetsledare **Disa Öhman** och den lokala aktionsgruppen, LAG-gruppens, ordförande **Folke Engblom** till en pressträff. De vill sprida information om Leader till ålänningarna.

–Det har varit väldigt trögt att få ingång Leader här. Strategin godkändes först april 2009, medan fasta Finland har varit med sedan 1995, säger Folke Engblom, som funderar på om Pafs goda ställning kan vara en bidragande orsak.

–Många föreningar har kanske sökt medel från Paf istället. Det finns ju en viss byråkrati kring ett EU-projekt som Leader, vilket kan ha avskräckt, säger han.

Ny ledare

Men när den åländska strategin slutligen godkändes i april i fjol sattes bollen i rullning. Disa Öhman, med erfarenhet från Leaderprojekt i Åboland, anställdes som verksamhetsledare och efter några månader kunde de första färdiga ansökningarna behandlas i LAG-gruppen.

Den senaste tidens debatt, bland annat i lagtinget, om maxgränserna för bidrag specifikt för föreningars nybyggnation har till viss del bromsat upp arbetet.

Tidigare i veckan meddelade dock landskapet att man ämnar se över de aktuella gränserna. Och LAG-gruppen kommer även att sända en skrivelse till landskapsregeringen där man påpekar att förutsättningarna på Åland bör ändras.

Fel till Bryssel?

–Vi har tittat igenom gamla landskapsbeslut och hittat lite underligheter, till exempel att man först godkände Leaderbidrag på 50 procent och sedan dragit tillbaka beslutet. Jag tror att landskapet tvingades sänka maxgränsen gällande bidrag för föreningars nybyggen till 20 procent efter att man skrivit så i den engelskspråkiga versionen som skickades till Bryssel, säger Folke Engblom.

Ingen idé för liten

Men för alla övriga ideer finns dock chansen att få uppemot 50 procent i bidrag. Hittills finns ett 30 tal projekt där man arbetar med projektplaner och för cirka tio till har man kommit ända fram till ansökan.

–Hela tanken med Leader är att idén ska komma från invånarna själva och att även beslut om finansiering tas lokalt. Det finns inte projekt som är för små, man kan alltid komma in och fråga om ens idé skulle fungera som ett Leaderprojekt. Inom Leader är det lovligt att stjäla ideer av varandra, säger Disa Öhman.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Bjuder in till kontakt. Leader på Åland har kontor på Styrmansgatan 10. LAG-gruppens ordförande Folke Engblom och verksamhetsledare Disa Öhman hoppas att ålänningarna tar chansen att förverkliga sina idéer med hjälp av EU-pengar.

Foto: MARIA PALME

Fakta/Leader på lokalt plan

■ Åland är Finlands nyaste Leaderområde, nummer 56.

■ Varje område har sin egen strategi som utarbetas av den lokala föreningen. Föreningen Leader Åland rf grundades 2006 och strategin godkändes våren 2009. Föreningen har i dagsläget 78 medlemmar, det är kommuner, privatpersoner och föreningar. Medlemsavgiften är 10 euro/år/förening eller sammanslutning och 5 euro/år/privatperson.

■ I den åländska strategin finns tre huvudkriterier: Entreprenörskap, samverkan mellan människor och ekologiskt tänkande.

■ Utgående från landsbygdsutvecklingsprogrammet för Åland, som sträcker sig till år 2013, ska Leader jobba med:

Främjandet av turismverksamhet.

Grundläggande tjänster för ekonomi och befolkning. Förnyelse och utveckling av byarna.

Bevarande och uppgradering av natur- och kulturarvet. Utbildning och information. Kompetensutveckling och information som leder till lokala utvecklingsstrategier.

■ Leader är ursprungligen en fransk förkortning, som översatt till svenska betyder "samverkande åtgärder för att stärka landsbygdens ekonomi".

■ En hemsida för Leader på Åland är under uppbyggnad. Verksamhetsledaren **Disa Öhman** har kontor på Styrmansgatan 10. (ab)

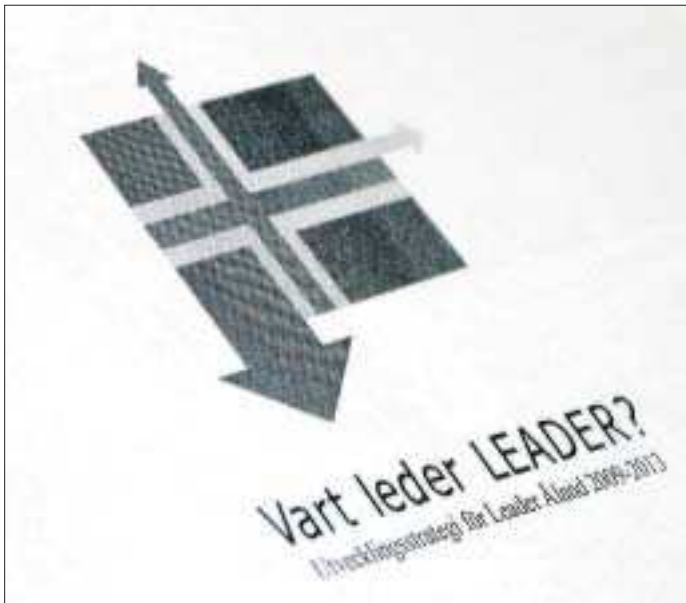

Foto: MARIA PALME

Ansökan om Leader-bidrag

■ Grundtanken med Leader är att det måste finnas en idé som någon vill genomföra.

■ I ett Leaderprojekt ska det finnas minst två parter som tillsammans ansöker om finansiering. Åtminstone en av de sökande måste vara en registrerad förening. Sökande kan vara till exempel byalag, fiskelag, stiftelse, företagarring eller kommun (kommuner kan inte söka bidrag för lagstadgad verksamhet).

■ Man måste vara medlem i Leaderföreningen för att kunna ansöka om bidrag.

■ Privatpersoner kan inte beviljas bidrag.

■ Rådgivning och hjälp med till exempel projektplan och ansökningar fås av verksamhetsledare **Disa Öhman**.

■ Totalt finns 1,6 miljoner euro reserverade för de åländska Leaderprojekten till och med 2013.

■ Beroende på sökande och målet för projektet kan bidrag

beviljas på mellan 10 och 50 procent. Maximalt stöd som kan beviljas är 150.000 euro.

■ Minst 25 procent av den privata finansieringsdelen av projektet måste bestå av kontanter, resten kan vara natura. En förening kan till exempel bidra med talkoarbete som sin del i bekostandet av ett projekt. Inom Leader värderas talkoarbete som 10 euro/person/timme och arbete med maskiner som 20 euro/timme.

■ Exempel på projekt som är under planering inom Leader på Åland: renoveringar av föreningshus, anti-drogkampanj, musikfest, historik, natur- och kulturstigar, nytt museum, renovering av ångbåtsbrygga, utsiktstorn, samlingsplats vid midsommarstång.

■ Efter att ett projekt genomförts ska en slutrapport göras, då man går igenom att allting gått rätt till. Först efter detta betalas bidraget ut. (ab)

Det här är LAG-gruppen

■ Leaders lokala aktionsgrupp, den så kallade LAG-gruppen, ansvarar för att strategin förverkligas. Gruppen väljs för två år i taget.

■ Det är LAG-gruppen som går igenom ansökningarna och bestämmer vem som bör beviljas bidrag. Deras beslut laggranskas sedan av

landskapsregeringen.

■ Behandlingstiden för en fullständig Leaderansökan är cirka två månader i LAG-gruppen och därefter maximalt tre månader i landskapet.

■ I LAG-gruppen ska det finnas representanter för ideell sektor, offentlig sektor

och privat sektor. Könsfördelningen ska vara jämn och två av medlemmarna ska vara under 25 år.

■ Den åländska LAG-gruppen består av **Folke Engblom** (ordförande), **Matilda Eriksson**, **Charlotta Solax**, **Tove Teir-Siltanen**, **Mikael Lindholm**, **Jörgen**

Lindblom, **Mia Schütten**, **Ellinore Kullenberg** (ordförande för Leaderföreningen), **Mari Rosenqvist**, **Ann Granlund**, **Satu Numminen**, **Mattias Eriksson**, **Maria Stenmark**, **Lis Karlsson**, **Pekka Heinonen**, **Jonny Karlström** och **Guy Linde**. (ab)

Polismästaren skjuter på beslut

■ Polismästare **Camilla Hägg-lund** skjuter upp sitt beslut om eventuella disciplinära följder för den polis som dömts för att ha tjuvjagat sjöfågel våren 2007.

–Polisen är pappaledig just nu och han kommer tillbaka på jobb nästa vecka. Jag fattar beslutet när han är tillbaka, säger polismästaren.

Snattade varor i tax free-butik

■ En kvinna åkte fast för snatteri ombord på en kryssningsfärja i onsdags. Hon plockade på sig diverse varor i tax free-butiken och passerade kassorna utan att betala. Hon delgavs senare en strafforder.

En person blev av med sin svarta cykel av märket Raleigh från Backavägen i Mariehamn någon gång under tiden 16-18 januari. Polisen rubricerar brottet som snatteri även här. (mt)

Krossade rutan på personbil

■ Polisen har fått en anmälan om skadegörelse. Någon har krossat bakrutan till en personbil som stod parkerad på Torggatan under tiden 10-14 januari. En annan personbil kolliderade med ett rådjur på landsväg 2 i Finström Ämnäs. Inga personskador uppstod. (mt)

Jagade på annans mark

■ Polisen utreder en anmälan om jaktbrott. Misstänkt är en man som olovligt både ska ha jagat och fällt ett byte på en annans persons mark. (mt)

Namninsamling mot vårfågeljakt

■ Den internationella organisationen BirdLife har startat en namninsamling till förmån för flyttfåglarna på medelhavsön Malta. Östaten struntar i EU:s fågeldirektiv som förbjuder jakt av fåglar under vårflytten och häckningsperioden med den följd att flera fridlysta arter är i farozonen.

Mellan 2 och 3 miljoner fåglar skjuts årligen på Malta och av tidigare 32 arter som häckat på ön återstår bara 16, det vill säga hälften. Flera av våra fåglar stryker också med då de under flytten mellanlandar på Malta, uppger BirdLife.

I namninsamlingen kräver BirdLife att regeringen på Malta agerar mot jakten. Listan finns på internet på www.birdlifemalta.org/petition/sign/. (tt-s)

Brändö förordar jordförvärv

■ **BRÄNDÖ.** Kommunstyrelsen förordar **Margit Forsmans** anhängan om att äga och besitta ett landområde på cirka 4.000 kvadratmeter i Brändö. Forsman är svensk medborgare men har bott i Brändö sedan 1996. Området gränsar inte till strand. (ns)

Nyan rättar

■ I gårdagens artikel om Röda korset blev det ottydligt hur många utbildare inom första hjälpen det finns på Åland. **Fia Nordberg** är inte den enda. Totalt finns fyra aktiva legitimerade lärare, två av dem jobbar inom Röda korsets egen regi.

Nytt beslut om Stornäset –byråernas kritik ska tas in

Kritisk. Naturvårdsintendent Jörgen Eriksson är irriterad över att byråernas utlåtande om golfarrande på Stornäset fortfarande hålls hemligt. Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

Naturvårdsintendenten trött på hemlighetsmakeriet i beredningen

Det kritiska utlåtande som fyra landskapsbyråer gett om planerna på golfbana på Stornäset bör beaktas när ärendet avgörs.

Det beslutet har miljöminister Katrin Sjögren (Lib) fattat.

I december i fjol lämnade Ålands natur och miljö in en begäran om att den landskapsägda delen av Stornäset i Kastelholm ska inrättas som naturreservat. I tisdags föredrog naturvårdsintendent **Jörgen Eriksson** ärendet för miljöminister **Katrin Sjögren**.

Beslutet blev att begäran ska läggas till de övriga handlingar som finns när det gäller Ålands golfklubbs anhållan om att få arrendera Stornäset. I beslutet står det också att det gemensamma utlåtande som skogsbruksbyrån, museibyrån, miljöbyrån och fiskeribyrån lämnade in redan i oktober i fjol bör beaktas i det kommande arrendebeslutet. Beredningen pågår på näringsavdelningen.

”Sätta hänglås”

Utlåtandet är fortfarande hemligt eftersom ärendet inte är avgjort. Däremot är det ingen hemlighet att innehållet i utlåtandet är kritiskt mot en golfbana på Stornäset. I utlåtandet kommer det fram att Stornäset hyser betydande naturvärden.

Jörgen Eriksson är påtagligt irriterad över att utlåtandet inte getts offentlighet.

–Jag anser att man borde spela med öppna kort. Så mycket folk är involverade och så många har åsikter om de här och jag säger gärna vad jag tycker. I annat fall får man väl sätta hänglås på mig!

Han önskar att hemlighetsmakeriet tar slut och att landskapsregeringen öppnar

ärendet för insyn av egen vilja, utan att rida på lagen.

–Det här ökar inte precis folks förståelse för golfprocessen.

Varför ingen kritik?

Han är kritisk också till att inget av de negativa synpunkter som kommit fram i utlåtandet, och också via en del av de sakkunniga som finansutskottet hörde, inte har kommit fram i utskottets betänkande.

–Det verkar konstigt att inget märks av kritiken. Jag vet inte vilka som hörts, men själv har jag inte blivit hörd av utskottet.

Det att frågan om golf på Stornäset väcker känslor har en bakgrund. Jörgen Eriksson minns processen som föregick beslutet om golfbaneutvidgningen i Kastelholm som gick ut över det nyinrättade naturreservatet Lillnäsberget..

–Den gången tog det bara en vecka att bryta upp naturreservatsbeslutet. Klubben lovade i samma veva att inte begära mera mark i Kastelholm.

”Tar hela handen”

Jörgen Eriksson är rädd för att om golfförespråkarna nu

får lillfingret så tar man snart hela handen.

–Det är ingen hemlighet att Stornäset är ganska skövlat på vissa ställen eftersom landskapet har bedrivit ett ganska intensivt skogsbruk. Men kalavverkning har inte tidigare hindrat köp av mark som naturreservat, så var det också när Boxö köptes. Det ses som en satsning för framtiden.

Näringsavdelningens chef **Linnea Johansson** var på tjänsteresa i går och återkommer i dag.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Gunda Åbonde-Wickström: Bra att föreningens begäran ska vägas in

–Det är bra att det nu finns beslut på att Ålands natur och miljöns begäran ska tas upp i samband med golfklubbens anhållan.

Det säger **Gunda Åbonde-Wickström**, tidigare ordförande för Ålands natur och miljö och en flitig debattör i kampen för att hindra att den landskapsägda marken på Stornäset arrenderas ut till Ålands golfklubbs nya bana.

–Områdets sociala värden är stora, det har vi märkt. Också naturvårdsvärdena är stora, men ingen vetenskaplig inventering av området har gjorts. Det borde absolut göras innan något beslut fattas överhuvudtaget, anser hon.

Liten skyddsareal

Hon påpekar att bara 1,7 procent av den åländska landarealen utgörs av naturreservat.

I övriga Finland är procenten flerdubbelt högre.

Hon påminner också om att politikerna på Åland i samband med Natura 2000-processen gick in för att i första hand avsätta landskapsägd mark som naturreservat om det är möjligt och området är lämpligt.

–Det gjordes för att undvika de strider som det kan bli om man försöker skydda privatägd mark. Att göra Stornäset till naturreservat är ett utomordentligt tillfälle att utöka arealen av skyddad mark.

Oförutsett läge

När en del av naturreservatet Lillnäsberget togs för golfbana för många år sedan borde man, säger hon, ha påbörjat arbetet för att göra naturreservat av resterande markområden.

–Men då kunde ingen ens fö-

Bra beslut. Gunda Åbonde-Wickström är nöjd över att Ålands natur och miljöns begäran om landskapets mark på Stornäset inrättas som naturreservat vägs in i golfklubbs arrendehöjningen. Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

reställa sig att dagens situation skulle uppstå. Då hade golfklubben redan fått så mycket av kungsgårdens marker.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Ny vd. – Transmar har en enastående potential vad gäller såväl personal och kundrelationer som verksamhet, och det skall bli oerhört roligt att få fortsätta bygga vidare på de grundstenarna, säger Tony Saarinen. Foto: STEFAN ÖHBERG

Tony tar över vid Transmar

Operativa direktören Tony Saarinen, 34 år, har utsetts till ny verkställande direktör för Transmar Ab. Vice verkställande direktör blir nuvarande ekonomidirektören Mats Clemes, 33.

Transmars styrelse gjorde de båda utnämningarna på tisdagen. De nya ledningspersonerna tillträder den 1 september.

Nuvarande vd **Kjell Clemes** blir då arbetande styrelsemedlem och Senior Advisor i koncernen fram till sin pensionering den 1 september 2011. Kjell Clemes fortsätter tills vidare även som vd för Ålands renhållnings ab, Fintermos ab och Teknikpartner på Åland.

Spännande

Tony Saarinen har arbetat vid Transmar sedan 2004.

–Efter att i hela mitt yrkesverksamma liv jobbat med transporter, både person- och godstransporter, och nu i över

5 år på Transmar med olika operativa ledarroller, känns det idag både spännande och utmanande, men framförallt naturligt att ta emot stafettpinnen av Kjell Clemes, säger han i ett pressmeddelande.

Mats Clemes har varit anställd i bolaget sedan 2007 och ansvarar för ekonomi och administration i Transmar och koncernen.

Generationsväxling

Vd Clemes och styrelsens ordförande **Roger Rundberg** kommenterar:

–Vi är glada att Tony och Mats har tackat ja till att ta över som vd respektive vvd inför den stundande generationsväxlingen på Transmar. Vi är övertygade om att de är rätt personer för att utveckla och föra Transmar vidare. Detta utifrån de traditioner och värderingar som vi i Transmar har byggt upp under årens lopp. (ms)

Fler sov på åländska hotell

Jämfört med 2008. En totalökning på cirka 1,5 procent visar statistiken över hotellövernattningarna på Åland 2009. Grafik: ÅSUB

Antalet övernattningar på de åländska hotel- len ökade under fjolåret. Mest ökade antalet gäster från andra länder än våra grannländer Sverige och Finland. Totalt registrerades nästan 178.900 övernattningar i fjol.

Av de personer som övernattade i landskapet under 2009 var nästan 48 procent från Finland och drygt 39 procent från Sverige, visar statistiken som Åsub sammanställt. Dessa gäster stannar i genomsnitt mellan en och två nätter på Åland, medan övernattare från andra länder oftast stannar närmare tre nätter i landskapet.

Hotellen i Mariehamn står för den största andelen övernattningar, knappt 83 procent, medan hotellen på landsbygden

och i skärgården svarar för drygt 17 procent av övernattningarna. Juli var som väntat den bästa månaden för hotellen utanför staden.

Av de övriga nordiska länderna ökade övernattningarna från Färöarna, Grönland, Island och Danmark men minskade från Norge.

Många från England

Övernattningar av gäster från övriga länder ökade med nästan 78 procent under fjolåret. Storbritannien stod för den största ökningen, med nästan 6.400 flera övernattningar under året jämfört med året innan. Även Spanien och Latinamerika visar stor ökning jämfört med 2008.

Av årets övernattningar skedde nästan 82 procent på grund av fritid och drygt 18 procent på grund av yrke. (ab)

Nina Smets
Epost: nina.smets@nyan.ax
Telefon: 528 406

Gratulerar 75 år

BRITA ÖHMAN

Namn: Brita Elisabet Öhman f Karlsson
Född: den 27 januari 1935 i Strömbolstad
Gör: är pensionär.
Bor: i Sundby i Sund
Familj: maken Henry, döttrarna Sussi, Beatrice och Annika, samt fyra barnbarn och tre barnbarnsbarn.
Födelsedagen: Firas tillsammans med den närmsta familjen.

■ **Fristående** pedagogiska studier för speciallärare har inom pedagogiska fakulteten vid Åbo akademi fullgjorts av **Janina Andersson**, Mariehamn.

■ **Niclas Öfverström**, Mariehamn, har avlagt civilingenjörsexamen i energisystem med entreprenörutbildning vid Uppsala universitet.

GUDSTJÄNSTER

JOMALA FÖRSAMLING

Söndag 24.11 kl. 11.00
Gudstjänst R Syren, K-G Sandholm, elever från musikinstitutet, solist Emilia Josefsson.
Tisdag 26.11 kl. 19.00
Läsmöte för Andersböle-Björby hos Marie och Kenth Häggblom i Björby.

Utbildningsplatser till alla avgående nior

Det är målet för ministern

Utbildningsministerns mål är att alla niondeklassister som går ut grundskolan i vår ska kunna erbjudas utbildningsplats till hösten. –Vår bedömning är att vi har plats för alla, säger Britt Lundberg (C). Men någon platsgaranti är inte aktuell.

Med en ungdomsarbetslöshet på 8,9 procent ökar trycket på skolorna. Samtidigt ska hänsyn tas till budgetutvecklingen.

–Det handlar om att fundera på vad man kan göra inom de ramar och resurser som finns, säger Britt Lundberg.

Antalet nybörjarplatser vid den treåriga gymnasialstadieutbildningen är i höst 385 jämfört med 397 hösten 2009. Minskningen går hand i hand med att antalet elever som går ut grundskolan sjunker från 357 till 343.

Det totala antalet nybörjarplatser är 449, 16 färre än 2009. Då ingår den ettåriga yrkesstartlinjen liksom folkhögskolans ettåriga utbildningar i idrott, media, musik, skapande verksamhet samt integration. Nybörjarplatserna är 106 fler än niondeklassisterna som går ut grundskolan.

Hösten 2011 konkurrerar

Vill skapa platser. Utbildningsminister Britt Lundberg (C), avdelningschef Rainer Juslin och byråchef Gösta Helander vid gårdagens presskonferens om den åländska utbildningspolitiken. Foto: ERKKI SANTAMALA

355 nior om 488 platser, varav 424 vid de treåriga utbildningarna.

Vidgade vyer

För att utbildningsavdelningen ska kunna snappa upp trender och utnyttja den

kunskap som finns kommer ett utbildningsråd med representanter från näringsliv och den offentliga sektorn att tillsättas.

–De kan komma med input och säga inom vilka områden som det behövs mer

arbetskraft i framtiden, säger Lundberg.

I lagtinget lyfte **Camilla Gunell** (S) frågan om ungdomar ska garanteras plats på en utbildning. Britt Lundberg säger att systemet prövats i Sverige och att ut-

värderingar visar att endast 13,5 procent av de studerande uppnådde de uppsatta målen.

–En gymnasieplats är ingen placering. Det bästa är om vi inte bara kan fylla platserna utan göra det med motiverade studerande.

Gymnasiereform

Arbetet med en reform av gymnasialstadiet pågår som bäst. Målet är att reformen ska träda i kraft hösten 2011.

–Lagen börjar finna sina former och ett förslag skickas ut på remiss i slutet av veckan, berättar Britt Lundberg.

Men redan i höst införs periodiseringssystem i skolorna, något som Lundberg hoppas ska ge en större samordning och flexibilitet.

Lagtinget har gått in för ett system med två skolor–en yrkes- och en studieförberedande. Det innebär att läraravtalen, som idag skiljer sig åt mellan de olika skolorna, måste ändras.

–Den diskussionen kommer under våren.

Britt Lundberg säger att förvaltningen arbetar med att ta fram en ny naturbruksutbildning.

–Vi är på faktainsamlingsstadiet. Vi vill se vad näringen vill och vilken potential som finns.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

ÖVRIGT

EKUMENISK HELG

22.1 Inledningsmöte kl. 19 i Missionskyrkan, talare **Stefan Lööv**, medverkande från olika församlingar.

23.1 Föredrag "vägen vidare" kl. 14-15.30 i S:t Görans kyrka, journalisten och författaren **Göran Skytte**, moderator **Karl-Erik Nylund**

23.1 Kvällsmöte kl. 19 i Pingstkyrkan, mötesledare **Bengt Grunér**

24.1 Högmässa kl. 11 i S:t Görans kyrka, **K-E Nylund, M Backman**

24.1 Ekumenisk nattvardsgång kl. 18 i S:t Mårtens kyrka, **Karl-Erik Nylund, Stefan Lööv** samt representanter från andra församlingar (egen gudstjänst i varje församling, se separat annonsering)

ÖVRIGT

Gemensamma vinterdagar

22-24.1.2010

Talare **Stefan Löv**, Jakobstad

Fredag 19.00
i Missionskyrkan

Lördag 19.00
i Pingstkyrkan

Söndag 18.00
i St Mårtens kyrka

Lördag 23.1 kl. 14.00 besök av Göran Skytte

i St Görans kyrka, Mariehamn

Arr.: Missionskyrkan, Pingstkyrkan, Mariehamns församling, Adventkyrkan

nyan.ax

TACK

Ett varmt TACK till alla som deltog och hedrade minnet av vår käre

Bertel Stengård

De anhöriga

GUDSTJÄNSTER

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

21.1 Torsdagslunch kl. 12 i S:t Görans församlingshem

23.1 Föredrag "vägen vidare" kl. 14-15.30 i S:t Görans kyrka, journalisten och författaren Göran Skytte, moderator Karl-Erik Nylund

24.1 Högmässa kl. 11 i S:t Görans kyrka, **K-E Nylund, M Backman**

24.1 Ekumenisk nattvardsgång kl. 18 i S:t Mårtens kyrka, **Karl-Erik Nylund, Stefan Lööv** samt representanter från andra församlingar (egen gudstjänst i varje församling, se separat annonsering)

27.1 Morgonmässa kl. 08.30 i S:t Görans kyrka, **K-E Nylund, Guy Karlsson**

RÄTTELSE! Barnkören är som tidigare i S:t Mårtens, termin start 28.1 kl. 15.15-16.

Vem är kvinnan på bilden?

Åter behöver Museibyrån och Nya Åland hjälp av allmänheten att identifiera en bild. Vem är kvinnan på bilden?

Det ser ut som om hon jobbar på en resebyrå eller turistinfor-

mation. Bilden är tagen av **Folke Rostén** och finns i Museibyråns samlingar.

Vet någon vem kvinnan är, vad hon gör och var och när bilden är tagen kan ni kontakta etnolog **Chatarina Lönnroth-Sundman** vid Ålands museum.

Hon tar emot upplysningar om bilderna och nås på telefon 25428 eller 04575301442, eller med e-post: chatarina.lonnroth-sundman@regeringen.ax

NINA SMEDS
nina.smets@nyan.ax

Den här lille killen föddes 11 januari klockan 09.48 på morgonen. Han vägde då 3.760 gram och han var 53 centimeter lång. Föräldrar är Christer Nordin och Hannah Sumelius. Med på bilden är storebror Hampus 10 år och Wilma 1 år och 9 månader. Foto: PRIVAT

Ny på Åland

Donner var på "Ömsen"

■ En av Nyans läsare ringde an­gående auktionsbilden som pu­blicerades i serien Vem är vem? Han påpekar att **Knut Donner** var vd för Ålands ömsesidiga

försäkringsbolag och inte för Redarnas ömsesidiga försäkringsbolag. Däremot var **B.J. Palme** vd för den sistnämnda påpekar vår läsare. (ns)

Kom ihåg

■ ■ **Eckerö pensionärsförening:** Månadsträff onsdag 27.1 kl 13.00 i Ekergården. Ålandsbanken informerar om arvs- och gåvobeskattnig. Kaffeservering och lotteri.

■ ■ **Godby Rotaryklubb:** Veckomöte torsdag 21.1 kl 17.30 på Hotell- och restaurangskolan. Program; Peter Gabrielsson från Leacomatic, vattensäkerhet i fastigheter. Styrelsemöte kl. 16.30.

■ ■ **Hälsofrämjandet på Åland:** Styrelsemöte onsdag 21.1 kl 17.30 på Godby Idrottscenter. Alla styrelsemedlemmar välkomna.

■ ■ **Lagotto Romagnolo:** Träff lördag 23.1 kl 13.00 vid Bomarsunds ruiner, varma kläder på och fika med!

■ ■ **Mariehamns Marthaförening:** Styrelsemöte torsdag 21.1 kl 17.30 i Villa Carita.

■ ■ **Mariehamns Marthaförening:** Årsmöte torsdag 4.2 kl 18.00 i Villa Carita. Stadgeenliga årsmötesförhandlingar. Nya och gamla medlemmar välkomna.

■ ■ **Saltviks församling:** Herrlunchen torsdag 21.1 är inställd.

■ ■ **Södra Sunds marthaförening:** Årsmöte torsdag 28.1 kl 19.00 hos Ingegerd Wickström. Ordförande.

■ ■ **Västra Jomalas marthaförening:** Årsmöte fredag 22.1 kl 19.00 på Gottby branddepå.

■ ■ **Ålands handikappförbund:** Ålands handikappförbund ordnar tillsammans med FPA ett informationstillfälle för handikappförbundets medlemsföreningar torsdag 21.1 kl 18.30 vid HandiCampen, Skarpansvägen 30. FPA:s distriktschef Hillevi Smeds informerar om olika bidrag och tjänster som kan vara aktuella för personer med funktionsnedsättning.

■ ■ **Ålands intresseförening för psykisk hälsa-Reseda:** Informationstillfälle från FPA 21.1 kl 18.30 på HandiCampen.

■ ■ **Ålands kenneldistrikt:** Ögonlysning och patellaundersökning arr. lördag 30.1. Anmälningar till Lillevi Hagberg, tfn 328 530, helst kvällar.

Danielsson kaplan i stan

■ Domkapitlet i Borgå stift sammanträdde i onsdags och utfärdade fullmakt åt **Kent Danielsson** på en av kaplans­ tjänsterna i Mariehamns församling med start 1 februari. Danielsson kommer närmast från tjänsten som kyrkoherde i Brändö-Kumlinge församling.

Dessutom har pastor **Jan-Erik Karlström** förordnats att sköta församlingstjänsten i Vårdö kapellförsamling 21 januari-30 april.

Domkapitlet lediganslår nu tjänsterna som kyrkoherde i både Brändö-Kumlinge församling och Hammarlands församling. Tjänsterna ska sökas senast 19 februari. (mt)

Lagtinget har uppehåll till mars

■ Lagtinget tar nu uppehåll till den 1 mars. Då ledamöterna återvänder till plenisen kommer de bland annat att arbeta med årets första tilläggsbudget samt ett lagförslag om gymnasialstadie-reformen.

Utskotten sammanträder vid behov även under uppehållet. (ak)

Lösning kryss 1

ACCENT

SKONSAM

TUNKÖ

BILTVÄTT

TAGAS

IRAK

VANARTAD

APENNINERNA

KARGAKUT

TUNIKAJ

KÖRK

KIS

UTAH

RULLMOTSTÅND

RYA

SATIR

JERA

C

HUSTRU

KLARNA

SH

AC

ARK

O

FEGIS

TUPP

AGENDA

R

R

NARNIA

HYDRA

NOS

FATAL

AVL

RO

IVRIGA

TREKANTIG

GRATTIS

Casinolotterna i kryss 1 går till **Lars-Erik Lindqvist** i Mariehamn. Varsin Naturlott får **Peter Henriksson** Kumlinge och **Maj-Gret Wikstrand** Mariehamn. Priserna kommer med posten.

Nej till vigsel av samkönade

■ Ingen av de sju ärkebiskopskandidaterna vill att kyrkan viger samkönade par till äktenskap. Endast biskopen i Åbo stift, **Kari Mäkinen**, anser att kyrkan ska välsigna samkönade parförhållanden. Kandidaterna motiverade sin inställning med bland annat den kristna uppfattningen om äktenskap och med de ekumeniska problem som uppstått inom kyrkan i Sverige.

Kandidaterna för posten som ärkebiskop för evangelisk-lutherska kyrkan i Finland möttes i en paneldebatt

i Åbo på måndagen. Debatten avslöjade inga större meningsskiljaktigheter. Alla kandidater är redo att vid behov flytta kvinnopräst-motståndare till andra upp-gifter. Övriga ämnen som behandlades var bland annat förhållandet till invandrare och bibelns auktoritet i den moderna världen.

Nu återstår paneldebatt-erna i Björneborg och Helsingfors. Ärkebiskopsvalet förrättas den 18 februari med en eventuell andra omgång i mars. (FNB)

OBS! Det händer

TORSDAG 21.1

BINGO

■ ■ Paf Casino kl 19.00. IFK bingo.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Bar dj.
■ ■ Parks bar kl 22.00. Ras-mus Eriksson.

SAGOSTUND

■ ■ Brändö bibliotek kl 14.00. Sagostund.

FREDAG 22.1

VISNING INFÖR FRIMÄRKS-AUKTION

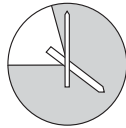
■ ■ Jomala Önnungebysmu-seet kl 13.00-19.00. Visning av objekten i lördagens frimärks-auktion (som startar kl 12.00).

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Dj Simolin.
■ ■ Dinos bar kl 22.00. The Generals.
■ ■ Parks bar kl 22.00. Ras-mus Eriksson.

Nyan rättar

■ I tisdagens tidning på familjesidan berättade vi om ny-födde **Kevin Mattsson**. Hans halvsyster **Josefine Wester-back** fick dock fel ålder, hon är 8 år.

BARNENS SÖNDAG

24 januari kl. 12.30 på Stadsbiblioteket

Månspinnernskorna

Musik- och dansteater för barn,
Ingrid Falk, sång
Mårten Falk, gitarr
Kristel Köiva, dans
Från 4 år.

Gratis inträde
Alla välkomna!

Medis

Medborgarinstitutet

Det finns ännu lediga platser kvar på följande kurser

Lamm i helg och söcken

1.2

Data för nybörjare, seniorer

1.2

Gitarr för nybörjare, Geta

1.2

Mångkulturell matlagning: Tyskland

2.2

Baka ditt eget bröd med Pettas Karin, Godby

2.2

Dansworkshop med Erica Dunder

5.2

Kom och ta del av det kinesiska undret

16.2

Fortsättningskurs för datorvana, seniorer

17.2

Anmäl dig nu!

Tfn 531 620

www.medis.ax

Företagarskolan för dig

EXTRA INTRODUKTION för dig som vill börja nu: måndag 25 januari 2010 kl. 14.00

Vårens teman är:

1. Affärsjuridik 8 och 10 februari kl. 14.00

2. Ekonomi och finansiering i mars

3. Organisation och ledarskap i april

Plats: Ålands Handelskammare, Nygatan 6 (ovanför Posten).

Kursavgift: 60€ för sex teman (Intro – gratis).

Läs mer på www.atc.ax eller ring 25 588.

Arr: Högskolan på Åland, Ålands Handelskammare, Ålands Företagareförening och Ålands Teknologicentrum

ÅTC

Ålands Teknologicentrum

www.atc.ax

PJP, CS EVENT & NOAB PROD. PRESENTERAR

CHRISTER SJÖGREN

IN CONCERT

Biljett-rusning! EXTRA KONSERT 24/1 kl 16.00

FRÅN VIKINGARNA TILL SCHLAGERMINNEN

Alandica Kultur och Kongresshus söndag 24 januari kl 19.30
Biljetter 45€ (+ serv.avg) www.alandica.ax eller över disk i Alandica vardagar kl. 12-15, andra tider Hotell Arkipelags reception. Grupp- och företagsbokningar: tel 24 570

SPARBANKEN

↓

TITTA PÅ DE VINGLAR

↓

EFTER FY, MEN INTE SJUTTON

↓

HÅLLER OSS VAKNA I ECKERÖ

↓

RÖKA JÄNSES KALLT

↓

GÖR REKLAM HÄR STÄMMA

↓

SÖKER FLYKTING UTROT-NINGS-HOTAD KIOSK SAMLAR INÄSTA

↓

GJORDE PIPPI PÅ LILLA GUBBEN

↓

KONTUR-LÖS

↓

REPRIS PÅ BIL I MADRID

↓

HALVT SKÅL IDOL I MF 2010

↓

LÄR SÅ LÄNGE DE LÄSER

↓

I NORRA FINLAND

↓

MÅL-MÅL

↓

MILES PER HOUR

↓

ÄR TVÅ-KÖNAD

↓

KAN MAN SKAPA VÄTE

↓

MODE-DIET

↓

FRED-RIKSSONS VAR AV GARN

↓

PÅ PLATS 28

↓

SURT VÄRDE GULLIGT & GOTT

↓

MUN-HUGGAS

↓

DURAN DURAN SKIVA

↓

KÖKAR

↓

FANTASIVÄRLD

↓

INGEN ROLIG LOTT

↓

FILMFIGUR HAR 69 TURNE-RINGAR

↓

EN JÄVEL PÅ KÄRLEK SPEL

↓

FLYGPLATS EFTER 7 PÅ FLASKA

↓

FICK FNATT SNABEL-A

↓

ANTE MERIDIEM TRYCKTA

↓

GÅ PÅ BERLUSCONI-JA

↓

KVÄVE

↓

FIRAR I MITTEN AV MAJ

↓

TILLHÖR-DE JOEL PETTERSSON

↓

SMULA

↓

BOR KÄND SERTAB I BOR I SERBIEN

↓

PARKERING REDE FÖR LÅNG-STJÄRTAD

↓

MYNT I RIGA SKID-SPÅR

↓

JÄGER TITTA FRAMÅT

↓

HALV SÄNG LÅNG FLÖD

↓

FINSK FIRMA

↓

INLAGA

↓

LÄT GÅ BRUCE, HARPER, PEGGY

↓

EN STARK MARY ÄR MONA SAHLIN

↓

NORSK POP-GRUPP

↓

SOL-GUD FOGA SAMMAN

↓

DENS FÄSTE ÄR I HÅRET FROMME

↓

ÄR VÄL VÄL-MÄENDE

↓

MAGNELL

↓

2 X FÖRE FLUGA TEST

↓

DÖTT UPPÅT VÄG-GARNA

↓

VID HAVS-VIK

↓

SAM-STÄMMIG SVIN-FÄRGAD

↓

DU & JAG NOKIA TOG ÖVER DERAS DATORER

↓

ÄDEL VIKT VISST!

↓

ÄR ÅLÄN-NINGEN

↓

IS-RÄNNA

↓

HAR FINA LÖV CYMBAL

↓

KAN SJUKDOM VARA

↓

DÅ SÅL-JAREN STÅR FÖR TRANS-PORT-KÖSTNAD KANSAS KORT

↓

SVIN-HUVUD

↓

KAM KVIS-SLOR

↓

TVÅ RAKA STRECK

↓

RÄKNAS UPPLAGA I GETT NARKOS

↓

FÖRA LIV I BILEN

↓

HAR HON ENLIGT PER GESSLE

↓

UPP-STÅR IBLAND MELLAN HUS-VÄG-GARNA

↓

VÅG-SPEL

↓

KÖR MAN EJ MOT ANGER ORDNING

↓

KANDRE SOM SKREV

↓

SIFFER-TILL-TALA

↓

SA GOTT-GRISEN

↓

NEWTON

↓

WÄGNER

↓

RÖD KON-RAGNA-RÖK VAR HANS

↓

FILM

↓

HALVT SPÅR

↓

GUD OCH FORD-MODELL

↓

FINNS TILL

↓

TRÄD LÄGES I SÖDRA SVERIGE

↓

BIL I ATEN

↓

FÖR-NORDISK GUD

↓

Jag får väl sitta var jag vill!

BAGAR I KYRAKAN 27.2

↓

SES ÅTER FLICKA EFTER ALOE

↓

SNAPS

↓

MÖBEL-JÄTTE

↓

TENN

↓

GNYDDE

↓

ROMERSK KUNG ITALIEN-SKT KEX

↓

TÄPPT

↓

STEKER FÖRFATTAREN JOHANSON

↓

DRAG

↓

ILEK

↓

MAIT

↓

Lösningarna till Nya Ålandskryssset nr 37 vill vi ha senast tisdagen den 2 februari. Vinnarna och rätt lösning presenteras torsdagen den 4 februari. Sänd lösningen till Nya Åland, PB 21, 22101 Mariehamn. Märk kuvertet Nyankryssset 37. Två Casinolotter i förstapris och varsin Naturlott till andrapristagarna.

NAMN_____

ADRESS_____

_____

Se det med egna ögon!

TILLFÄLLET

Låga priser = billigare än REA

Sofia: Italiensk sängmöbel, sängram med gavel, 2 st nattduksbord, byrå med spegel
OBS! exkl madrasser och garderober

Nyinkommit

Dra på lakan
i olika storlekar
och färger

från **9,50**

Madrasskydd
i olika storlekar
från **12,10**

Sängtopp
i olika storlekar
och färger

från **10,50**

Frottéhandukar
i olika färger och
storlekar

från **1,60**

469€

Mått: B:160 cm, D: 85 cm, H: 76 cm

Verona: Bäddsoffa i 3 färger: Beige, svart eller salt & peppar

Bäddmått: 135x200 cm

695€

Funkis: Bäddsoffa i 3 färger:
Beige, svart eller salt & peppar.
Bäddmått: 140x200 cm

220€

Bas:
Dubbel fjädrande
resårsäng med Lyx
bäddmadrass
90x200 cm (exkl ben)

TILLFÄLLET

– ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET-NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19. **Lördag Söndag 11-16**

tel. 17 570 fax 17 581

Lövuddsvägen, Möckelö (vid flygfältsrondellen)

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Hon tog mig verkligen i besittning. Jag märkte att jag blev påverkad av henne även i vardagen.

NOOMI RAPACE, om filmrollen som Lisbeth Salander, i DN.

Nu skrivs telefonistens historia

Manuella centraler på Åland ännu på sjuttitalet

Författare. Charlotte Mäkelä har engagerats för att skriva de åländska telefonisternas historia.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Nu skrivs den åländska telefonistens historia. Ålands telehistoriska förening skall i en bok lyfta fram dem som skötte bycentralerna runt om på Åland före automatiseringen. Journalisten Charlotte Mäkelä har engagerats som författare.

Fokus i arbetet ligger på telefonisterna. **Charlotte Mäkelä**, som just kommit i gång med interjuuarbetet för boken men säger till Nyan att hon redan märkt att telefonisterna har mycket att berätta.

–Många hade ju telefoncentralen i sina hem och på det sättet blev ofta hela familjer involverade.

Tar sin tid

Charlotte Mäkelä tycker att det är ett jätteroligt uppdrag hon fått men konstaterar samtidigt att det kommer att ta sin tid att söka upp och intervjua telefonisterna. I arbetet har hon stor hjälp av den aktiva styrelsen i telehistoriska föreningen men om någon som har något att berätta vill kontakta henne direkt så går det bra via telefon på nummer 040-5706553.

Att telefonisternas historia tas till vara ser hon som viktigt och menar att det material som hon samlar in för boken också borde bevaras för framtiden, till exempel i Ålands museum.

Viktig uppgift

Leif Johansson, ordförande i telehistoriska föreningen, konstaterar för sin del att det är ett intressant stycke historia som nu tecknas ned. De som skötte de manuella telefoncentralerna runt om i byarna på Åland hade en viktig uppgift, menar han.

–Det sägs ibland att de ”visst allt” som skedde i byarna, men man skall komma i håg att telefonisterna ofta måste gå in och fråga om någon fortfarande talade på linjen eftersom det hände att abonnenterna glömde att ”ringa av” efter avslutat samtal. Telefonisterna hade tystnadsplikt.

Tre bolag

Telefonen kom till Åland i början av 1900-talet. Först handlade det om privata linjer, sedan om ett telefonaktiebolag gemensamt för både staden och landsbygden men senare om tre olika företag: ett aktiebolag i staden, ett telefonandelslag för landsbygden och statens telefon i skärgården.

–Alla medborgare i landet hade rätt till telefonförbindel-

Sundbacka. Dalis Nyman skötte centralen på Sundbacka i norra Vårdö, den sista manuella telefoncentralen på telefonandelslagets område. Bilden från telehistoriska föreningen.

ser och staten fick ta det som ingen ville ha, till exempel Lappland och skärgården, säger Johansson.

När automatiseringen kom gick den snabbast i staden, långsammare på landsbygden och i skärgården.

Sottunga sist

Den sista centralen som automatiserades inom telefonandelslagets område var Sundbacka i norra Vårdö och i skärgården centralen på Sottunga, som verkade ända till senare delen av sjuttitalet.

Utöver Charlotte Mäkelä, som också har det övergripande ansvaret för bokens redigering, bidrar även andra med texter i boken. **Stefan Olofsson** skriver en redogörelse över den tekniska utvecklingen och **Anders Mattsson** skriver om telegrafen. **Fredrika Sundberg** gör bokens layout.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Sista samtalet. Rakel Johans, föreståndare vid Sottunga central, som kopplar det sista manuella telefonsamtalet den 26 september 1977.

Sista besättningen. De anställda vid Sottunga central i september 1977. Från vänster (bakre raden) Rakel Johans, Helga Sjölund, Birgit Björk, Göta Törnroos. Från vänster (främre raden) Birgit Lindén Kerstin Thölix.

Foto: OLOF LINDSTRÖM

Landsbygdscentralen. En bild från tidigt femtiotal med telefonisterna på landsbygdscentralen i Ingby. Från vänster: Grete Persson, Göran Persson, Dalis Pettersson, Gunborg Eriksson och Birgit Johansson. Bilden från telehistoriska föreningen.

Algot Johansson har hedrats med en

donation till Ålands sjöfartsmuseum. Museichef **Hanna Hagmark-Cooper** berättar att museet fått ta emot en penningdonation från **Algot Johanssons** barnbarn **Jessica Johansson**.

Det var då Algot Johanssons konto på SE-banken avslutades och delades bland hans arvingar som Jessica Johansson, dotter till **Alf Johansson**, valde att skänka sin del till Sjöfartsmuseets donationskonto.

–Även om det inte handlar om så stora summor så är vi på Sjöfartsmuseet mycket tacksamma både för penningbidraget och för den fina gesten. Samtidigt fick Sjöfartsmuseet även ta emot en del arkivalier tillhörande Algot Johansson, där ibland en dagbok som han fört under sin tid i Amerika, skriver Hagmark-Cooper i ett pressmeddelande. □

Geta bibliotek visar handarbeten

av **Anne-Maj Mattsson** fram till den 18 februari. Utställningen består av tavlor och bonader, broderade med ett stort intresse och en noggrann hand. Biblioteket är öppet tisdagar 13-16 och torsdagar 16-20 men tavlorna hänger i skolans entréhall och går även att se andra tider.

Torsdagen den 27 januari kl. 18.30 hålls en programkväll på biblioteket, där man kan se tavlorna och tillika höra ett nystartat band med lärare från Kyrkby högstadium som spelar rock och blues, meddelar biblioteks- och kulturnämnden. □

Francois Sagans debutpjäs får nu

premiär på Dramatens lilla scen i Stockholm. I ”Slott i Sverige” beskrivs som ett vildsvint svart drama, absurd komedi och på sina ställen rena farsen.

Francoise Sagan slog igenom 1954 som 19-åring med romanen ”Bonjour tristesse”, hon var på sin tid en specialist på att skildra överklassens världsfrånvända livsstil.

Jenny Andersson regisserar och i rollerna ses: **Malin Ek**, **Magnus Ehrner**, **Rebecka Hemse**, **David Mjönes**, **Hulda Lind Jóhannsdóttir** och **Omid Khansari**. □

Nu skall slöjdsalen vid folkhögskolan

byggas ut. Landskapsregeringen har beslutat sätta i gång projekteringen av en tillbyggnad av slöjdsalen för hantverksutbildningens. För att leda projektet har man utsett en arbetsgrupp med **Elisabeth Rosenlöf**, som ordförande, **Jan Manselin**, som vice ordförande, och **Maria Säll-Öfverström**, **Glenn Nedergård**, **Tanja Spormann-Karlsson** och **Lina Nyberg-Heinilä**, som medlemmar. □

Kan Karl-August bli Ålandspall?

Per-Johan Korsbäck i Geta hoppas på sin design

Ålandspall, Ålandsstol. Kunde den här fungera som en sådan, undrar Per-Johan Korsbäck i Geta och kommer upp till Nyans redaktion med ett snickeriarbete som han gjorde för något år sedan. Karl-August kallar han pallen.

Per-Johan Korsbäck, som är född i Geta, utbildade sig i tiden till snickare vid yrkesskolan i Nässjö i Sverige dit familjen flyttat när han var nio år gammal. Han arbetade sedan som modellsnickare och inredningssnickare.

På sjuttioalet var han arbetsledare på Öfverströms snickeri i Mariehamn. Senare flyttade han igen till Sverige där han arbetade som fastighetsmäklare. I dag är han som pensionär återflyttad till Geta.

Att han började tänka på den pall han gjorde under sin tid i Sverige kommer sig av att han erinrade sig att han någonstans läst om ett försök att få fram en designad Ålandspall. Han säger till Nyan att han tycker att den pall han designade och byggde har en anknytning till gammalt möbelsnickeri med åländska rötter.

Pall vill han helst kalla Karl-August, trots att den med sitt

ryggstöd också liknar en liten stol.

Stadig men smidig

Pallen kunde enligt Korsbäck passa lite här och där i ett hem. I en hall där man kan behöva sätta sig ned på en pall för att ta på sig skorna eller ha något att stiga upp på för att ta ned någonting, men den kan också passa i andra rum.

–Den är stadig, men samtidigt lätt och smidig att flytta runt. Den tar inte heller mycket plats. Just den här pallen är byggd i ek men man kan förstås också tänka sig andra material.

Konstruktionen är enkel, vilket gör att den borde vara lätt att producera i större serier.

Inget snickeri i dag

Något eget snickeri har Per-Johan Korsbäck inte tillgång till i dag, men ifall det visar sig att det finns ett intresse för hans pall så kunde han tänka sig att låta något av de snickerier som finns runt om i landskapet stå för tillverkningen.

–Jag kunde nog också tänka mig att jobba med den själv men då måste jag hitta något snickeri där jag kan få möjlighet att göra det, säger han.

I det här skedet vill han bara lyfta fram sin pall som en möj-

Palldesigner. Per-Johan Korsbäck i Geta med pallen som han hoppas kunde bli en Ålandspall.

lighet, en användbar design.

–Jag hoppas att någon skulle ha intresse av att marknadsföra och sälja en designad hantverksprodukt av det här slaget, säger han.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Telefonkatalog på nätet
www.nyan.ax

norden
Nordens Institut på Åland

MARIEHAMNS
STAD

SVINALÄNGORNA

efter Susanna Alakoskis boksuccé i ett unikt samarbete mellan Riksteatern, Wasa Teater, Blaue Frau och Uusi Teatteri (Sverige)

Alandica 2.mars kl. 19 i Stora salen

Biljettförsäljning: www.alandica.ax

tel 018-24570

Pris: 26,50€

Biljetterna släpps idag!

www.nipa.ax

nipå 25 år

allt

MARKET

du behöver -ändå klöver över!

F:ma

ERIK MATTSSON

STRIMLAT
GRISKÖTT

6,50 kg

NÖTLEVER
även mald

4,90 kg

GÄLLER t.o.m. onsdag 27/1

Skorpskinka

i skivor, Korpela ..... kg **11,95**

Kokt tunga

..... kg **16,95**

Mormors hemvete

310 g, Ålandsbagarn ..... st **1,15**

Kvarg-aprikosbakelse

Ålandsbagarn ..... st **0,70**

Bananer

Chiquita ..... kg **0,99**

GÄLLER t.o.m. måndag 25/1

Päron

Conference, Holland ..... kg **1,49**

Kiwi

500 g, Pirkka, Italien ..... ask **0,69**

PLUSSA -FÖRMÅN

Gäller
tom 24/1

Jubileums Mocca kaffe

500 g ..... pkt **1,99**

begr. 2 pkt/hushåll

utan Plussa-kort 2,67/pkt

PLUSSA -FÖRMÅN

Gäller
tom 27/1

Blå länkkorv

500 g-580 g, HK ..... pkt **1,39**

utan Plussa-kort 2,28/pkt

Ytterfilé av spannmålsgris

HK ..... kg **5,49**

utan Plussa-kort 6,99/kg

1/2 reapriset på alla reakläder

GODBY TEL 43 250

ÖPPET: VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16

BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

En månads resa. Virket transporterades från Belgien till Hiva Oa i en container på ett fartyg. Resan tog över en månad. Här lastas virket ur vid ändstationen.

Hetta. Arbetsdagarna började klockan sju på morgonen, men på grund av hettan höll Hugo och Folke siesta två timmar mitt på dagen.

Byggde hus i Franska

Folke Engblom från Lemland åkte till Franska Polynesien för att starta ett husbygge med virke från Norden. Huset byggs åt en bekants dotter och här berättar Folke om sin resa.

Jag fick under hösten 2009 en förfrågan av en bekant, **Hugo Mandeville** som är virkesförsäljare vid AB Skogen, om jag hade intresse av att komma med till Franska Polynesien för att sätta upp ett hus av profilerat timmer.

Projektet kände jag till redan tidigare, eftersom jag tillsammans med Hugo undersökt möjligheten att hyvla och profilera nordisk furu för transport till Polynesien. Valet föll sedan på ett belgiskt hyvleri där också impregneringen av virket gjordes. (Impregnering är nödvändig för att inte termiter skall angripa virket).

Virket lastades i en container och fraktades sedan ut från Rotterdam den 10 oktober. Den 11 november anlände containern till Papeete, den största staden inom Polynesien och belägen på Tahiti. Därifrån lastades den på ett mindre fartyg för vidare transport till slutdestinationen, ön Hiva Oa cirka 2.000 kilometer nordost om Tahiti.

Om man avståndsmässigt placerar Papeete i Paris så ligger Hiva Oa vid Gotska Sandön. Till Hiva Oa anlände containern den 3 december.

Kunde inte tacka nej

Eftersom jag erbjöds möjligheten att besöka dessa avlägsna trakter kunde jag givetvis inte tacka nej. Dessutom hoppades jag få dela med mig av de erfarenheter jag har av att montera timmerstugor här hemma.

Den 26 november påbör-

jade jag min resa som gick via Stockholm, Paris, Los Angeles och Papeete. Totalt tog resan cirka 80 timmar varav ungefär 30 timmar i flygtid. Under hemresan besökte jag vår dotter i Los Angeles där jag firade julen tillsammans med hennes familj. Tillbaka hemma var jag den 29 december.

Hugo och jag anlände till Hiva Oa den 29 november och möttes på flygfältet av **Linnea**, Hugos dotter, samt barnen **Milla** och **Tito**. Linneas man **Alex** träffade vi redan i Papeete. Han arbetar som tandläkare och fick genast rycka in eftersom jag tappat en plomb under resan.

”Norra Sundsvägen är nog fortfarande en autostrada jämfört med vissa vägnivåer på Hiva Oa.”

Möttes med blomsterkrans

Då vi anlände försågs vi traditionsenligt med blomkransar kring halsen. Blommor och blomsteruppsättningar i hår och kläder förekom allmänt.

Den sista flygturen från Papeete gjorde vi med ett ATR-plan. Det var ett underbart flygväder. Vi kunde blicka ned över otaliga korallöar med sina imponerande laguner, en vy som jag aldrig tidigare sett. Upplevelsen förstärktes ytterligare då vi steg av planet och kände öns värme komma emot, samtidigt som vi upptäckte den grönska och blomsterprakt som ön bjöd på. Och vi såg bergstopparna som sträckte sig högt upp i skyn.

Den unika upplevelsen fortsatte under bilresan från flygfältet. Höns, hundar och

Skogskollegor. Hugo Mandeville (till vänster) blev bekant med åländske Folke Engblom genom arbete i virkesbranschen. Folke fick sedan förfrågan att hjälpa till med Hugos dotters husbygge i Franska Polynesien.

getter sprang fritt längs vägen. Dessutom stod hästar, kor och svin tjuvade intill vägen.

Väg förresten, även om Alex förklarade att det gjorts oerhörda vägförbättringar under de senaste åren är nog norra Sundsvägen fortfarande en autostrada jämfört med vissa vägnivåer på Hiva Oa. Vägytan var dock bitvis gjord i betong, vilket fick mig att fundera om fransmännen sänt över den ratade betongen från bygget i Olkiluoto till Hiva Oa.

”Mini-Godby”

Småningom kom vi fram till bykärnan i Atuona där familjen **Rocher** bodde. Huset var högst ordinar och försett med de bekvämligheter man kan önska sig. Eftersom

dygnsmedeltemperaturen låg kring 30 grader hade duschen en hög prioritet.

Bykärnan, ett mini-Godby, bestod av två skolor, två kyrkor och sju affärer som i stort sålde samma produkter. Dessutom fanns det givetvis i byn en bar och ett antal offentliga byggnader. Höns och hundar sprang vilt omkring även inne i byn.

Biltrafiken längs vägen var av förstäligena skäl måttlig. Bilparken bestod till 90 procent av pickuper med fyrhjulsdraft. Enligt uppgift hade bilparken vuxit mycket kraftigt under de senaste åren. På ön finns det cirka 40 kilometer farbar väg. För att komma från ända till ända av vägen får man räkna med en körtid på runt 2 timmar.

Befolkningen följde solens

Nordiskt i exotisk miljö. Folke Engblom var med och lade grunden till huset.

tidsrytm, det vill säga de lade sig att sova strax efter mörkrets inbrott vid 20-tiden och steg upp vid 5-tiden. Några som däremot inte följde solens tidsrytm var tupporna eftersom de gol praktiskt taget dygnet runt. Efter mörkrets inbrott var det inte heller så trevligt att röra sig ute

då vägbelysningen var bristfällig och de löst springande hundarna många.

Klumpsumma

Att äta sig mätt på ön var inte svårt eftersom man direkt från träden kunde plocka den frukt man önskade och i havet fånga den fisk man behövde.

Hisnande utsikt. Utsikten från byggplatsen kan man inte klaga på. Grönskan och bergstopparna som sträckte sig mot skyn var en stark upplevelse för Folke Engblom.

Polynesien

unden för huset som byggs av nordiskt impregnerat virke. Impregneringen behövs i klimatet där termiter

Dessutom bjöd franska staten på gratis sjukvård, tandvård och skolgång.

Även där diskuterades ”klumpsummans” för och nackdelar och om femårsregeln för utlänningars rätt att förvärva mark också skulle gälla i fortsättningen. Franska var undervisningsspråket

i skolorna, men deras eget språk, tahitiska, var nog betydligt mer populärt.

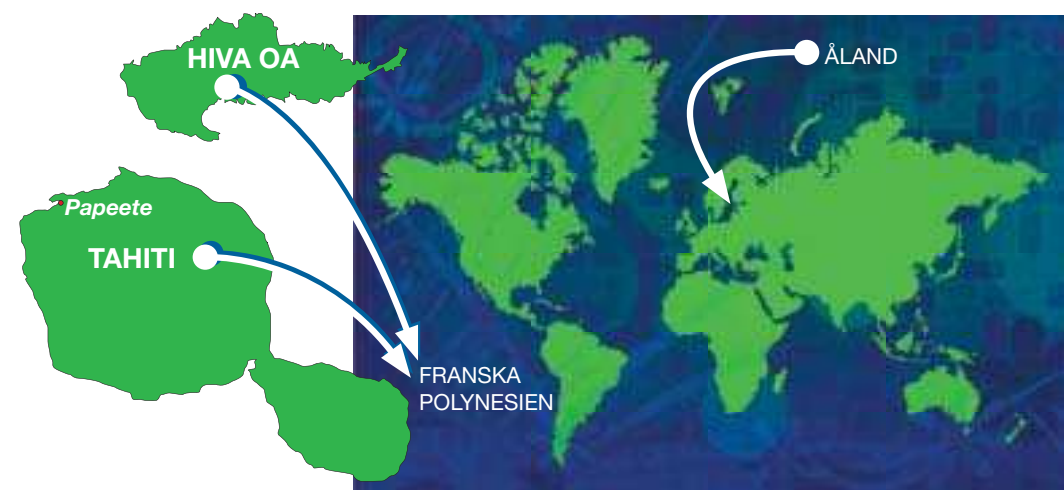
Genom militära övningar önskar den franska staten åskådliggöra sin närvaro i området. Detta verkade även den bosatta befolkningen acceptera.

Tatueringar var mycket

vanliga bland befolkningen och då var det inte frågan om några små tatueringar. Många hade tatueringar över halva kroppen. Männens tatueringar var oftast mer omfattande än kvinnornas.

Även om man på gårdstomterna höll svin, getter, höns, hundar och katter såg dessa

Fakta/Franska Polynesien i Stilla havet

■ Franska Polynesien är fransk territorium i Stilla havet som fram till 2004 räknades som ett europeiskt område. År 1985 fick ögrupperna en erkänd autonomi. Högsta makten innehas av den lokala presidenten. För övrigt arresterades den före detta presidenten på grund av misstanke om korruption strax före jag kom till ön. Den lokala presidenten är dock underställd presidenten i Frankrike.

■ Polynesien består av flera ögrupper varav Tahiti är den största och mest kända ute i världen. Öarnas totala landareal är cirka 4.150 kvadratkilometer utspridda på ett 2.500.000 kvadratkilometer stort område. Vattenytan som öarna själva disponerar över är dock endast en bråkdel av landarealens yta. Totalt bor det cirka 260.000 människor inom Polynesien.

■ Många livnär sig som diversearbetare, vilket givetvis är vanligt bland oss öbor.

■ Området har sin egen valuta i den polynesis-

ka francen. Eurons värde i förhållande till deras valuta är 1-119.

■ Tidsskillnaden mellan finsk och polynesisisk tid är 12 timmar (på Hiva Oa 11,5 h). Hiva Oa är den landmässigt näststörsta ön i ögruppen Marquesasöarna. Dessa är alla vulkanöar med bergstoppar kring 1.500 meter.

■ Man uppskattar att området varit bebott av polynesier i cirka 1.500 år. I slutet av 1500-talet upptäcktes öarna av spanjorerna. Under 1800-talet annekterades öarna av fransmännen. Dessa förstörde mycket av den polynesisiska kulturen. Imponerande stenläggningar kring offerplatser och gudar (Tiki) raserades i och med religionens införande. Dessutom förde européerna med sig sjukdomar som gjorde att befolkningen på till exempel Hiva Oa minskade från 30.000 personer till dagens 2.400. personer.

FOLKE ENGBLOM

relativt prydliga ut. Det kunde man kanske inte säga om vissa hus, men temperaturen gjorde väl att ingen saknade någon utebliven vägg.

Att kratta löv föreföll vara en mani bland hemmafruarna. Då de brände löven passade de samtidigt på att lösa sina Mise-problem, vilket gjorde att doften i byn inte alltid kändes så angenäm.

För övrigt var de flesta människor gladlynta, även om man kunde skönja en viss misstro mot utlänningar. Turismen var inte heller någon större inkomstkälla för öborna. Några kryssningsfartyg besöker visserligen ön, men på grund av bristfälliga hamnarrangemang tvingas fartygen ankra upp på redden.

Av de mer kända personer som levtt på ön kan nämnas **Paul Gauguin** (konstnär) och **Jacques Brel*** (sångare och artist). Dessa är begravda i Atuona och en del av deras livsverk kan man beskåda i byns museum.

Öl och cannabis

Huset då? Ja virket kom ju fram den 3 december med ett kombinerat frakt- och passagerarfartyg. Efter att vi med en Fiskars yxa och en överlevnadskniv lyckats bryta sigillet till containern blev det en febril aktivitet. Virket kom snabbt ut ur containern och forslades med kranbil till byggplatsen.

Arbetsdagarna började klockan 7 och avslutades klockan 17. På grund av värmen höll Hugo och jag siesta mellan klockan 11 och 13 medan de fyra lokala byggnadsarbetarna endast höll en timmes siesta. Byggnadsarbetarna jobbade verkligen ända fram till kl 17.

Först därefter plockade de ihop sina verktyg. Så är det inte längre på våra arbetsplatser eller hur? På fredag avslutades arbetet kl 15.

Sedan övergick man till att dricka öl och röka ”gräs” under ett par timmar. ”Gräs” är någon form av lokal producerad cannabis. Bland öborna

uppfattades detta som rena medicinen eftersom medlet har en lugnande effekt på kropp och själ.

Ville lära sig svenska

Språket på byggplatsen bestod av franska, tahitiska, engelska, finska, svenska och teckenspråket. Det sistnämnda språket med bästa framgång.

Dessutom smög det sig in litet speciella uttryck till exempel om en plank skulle ändvändas så ropade man ”helikopter”. Personligen kom jag mycket väl överens med de lokala byggarna. En av dem, Tuki, blev dessutom så förtjust i svenska språket så jag gav honom min fransksvenska lexikon. Han skulle komma till Åland bara han hunnit lära sig några fraser svenska.

”Eftersom dygnsmedeltemperaturen låg kring 30 grader hade duschen en hög prioritet.”

Förövrigt var Finland, Sverige och även Skandinavien okända begrepp på ön. Deras uppfattning om Europa inskränkte sig till Frankrike och Paris. Som en kuriositet kan jag ändå nämna då jag första gången besökte öns hemsida kunde jag att välja mellan fyra språk, nämligen franska, engelska, polska och finska.

Nå jag lämnade ön var bygget halvvägs. I dag är takläggning och fasader klara så det återstår att göra inredningen av huset. Lineas och Alex förhoppning är att de kan flytta in under våren (hösten där). Huset väcker en del förundran på ön eftersom det är det enda timrade huset där. Traditio-

”Då de brände löven passade de samtidigt på att lösa sina Mise-problem, vilket gjorde att doften i byn inte alltid kändes så angenäm.”

nella trähus finns det dock rätt många.

Ytterligheter

Som en summering av min resa kan jag konstatera att den till 100 procent var lyckad. Naturen och människorna var fantastiska. Jag har fått nya vänner som jag knappast kommer att se på nytt, men som jag hoppa kunna hålla kontakt med via Internet.

I och med att jag på hemvägen besökte Kalifornien tror jag faktiskt att jag sett två av de ytterligheter som man kan tänka sig besöka inom den så kallade civiliserade världen. För den som vill se den ena av ytterligheterna kan jag därför rekommendera ett besök på öarna.

Ett gott råd är dock att kontrollera prisnivåer på hotell och dylikt innan ni åker. I annat fall kan detta bli en negativ överraskning med tanke på reskassan.

FOLKE ENGBLOM
redaktion@nyan.ax

FOTNOT. Brel var en berömd sångare, men eftersom han var flygare och hade eget plan utförde han många ambulansflygningar med patienter från ön. Flög då cirka 2.000 km till sjukhus på Tahiti. Hans tvåmotoriga flygplan finns att beskåda i byns museum.

Foto: Marita Tikander

Marita Tikander

Lemland. Foto: Tove Manselin

Lemland. Foto: Tove Manselin

Lemland.

Foto: Tove Manselin

Lilla Järsö.

Foto: Göran Wilhelmsson

Lilla Järsö.

Foto: Göran Wilhelmsson

Foto: Berit Sundman, Mariehamn

Foto: Dorita Sundberg

Foto: Cita Backas

Vinterbilder kan du skicka till redaktion@nyan.ax, posta den till Nya Åland, PB 21, 22101 Mariehamn eller kom in med den till Uppgårdsvägen 6 i Mariehamn Dalbo.

Foto: Daniel Anderberg

Istappar och persikoblom.

Foto: Aslög Granlid

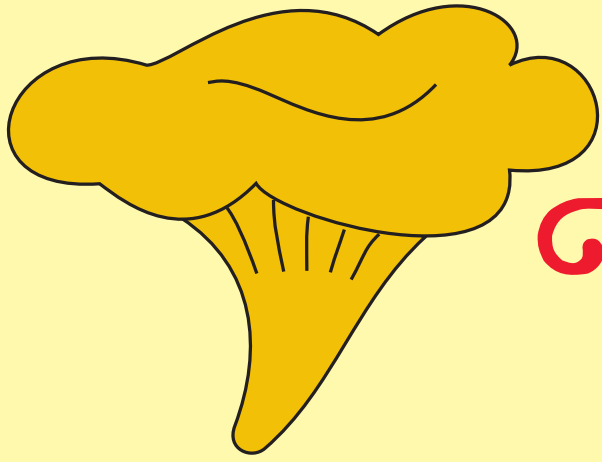
Foto: Marina Karlsson

Foto: Berit Sundman, Mariehamn

Foto: Berit Sundman, Mariehamn

Välkommen till supermarket

KANTARELLEN

www.kantarellen.ax

Supererbjudandena gäller torsdag 21/1 – söndag 24/1 så långt lagret räcker

Supererbjudande!

ENTRECÔTE

Inhemska

16⁵⁰
kg

Supererbjudande!

KAFFE

500g, Jubileumsmocca

1 99
pkt

Utan Plussakort: 2,67/st. Begränsning: 2pkt/hushåll

Supererbjudande!

**KLYFTPOTATIS
MED SKAL**

600g, djupfryst, Oolannin

1 59
på

EP 2,65/kg

**VATTENMELON
HEL**
Brasilien

0 69
kg

KANELBULLE

0 85
st

MULTIVITAMIN
2lit, Glocken Gold
EP 1,20/lit

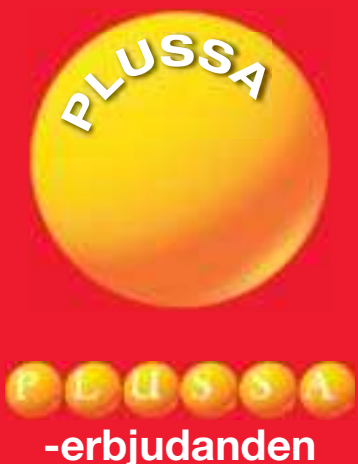
2 40
st

LEVERPASTEJ
200g, Snellman
EP 6,50/kg

1 30
st

**Du kan lämna in tips
och lotto i vår snabb-
kassa och kassa 1.**

**Vår kunniga personal
hjälp dig gärna om
du har några frågor.**

-erbjudanden

GRIS YTTERFILÉ
Ca 1.8 kg, HK

5 49
kg

Utan Plussakort 6,99/kg

KNACKKORV
280g, Atria

1 57
2 pkt

Utan Plussakort 1,57/pkt

RIVEN OST
150g, VALIO

2 24
2 pkt

Utan Plussakort 2,24/pkt

K

SUPERMARKET

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840
Månd-fred 9-21, lörd 9-18, sönd 10-18

för dina inköp

Malin Lundberg
Epost: malin.lundberg@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

” Jag skulle inte tacka nej om jag fick frågan, det är ett ärofyllt uppdrag.

DAJA OM ATT BLI LAGKAPTEN I DIF

God uppslutning. Ett femtontal barn dök upp på skidskolans första lektion. Nu kommer aktiviteten att ordnas varje måndag fram till sportlovet.

God uppslutning när IFK ordnade skidskola

Kurvträning, att saxa upp för backe samt nedförsäkning stod på schemat när IFK Mariehamns skidsektion ordnade skidskola för första gången i måndags.

–Det är roligast att åka nedför, säger fyraåriga Inna Johansson innan hon ger sig ut i spåret.

I Saltvik har IF Fram ordnat skidskola många gånger, i Mariehamn är det dock första året. –Nu ordnar vi det en gång i veckan fram till sportlovet. Man får passa på när det finns snö, säger ledaren **Stig Orre**.

Orre berättar att allmänheten hört av sig med önskemål om att IFK ska ordna en skidskola.

–Vi vill ge barnen grundkunskaper i skidning och förhoppningsvis ska det här också leda till ett ökat intresse för skidsporten.

Är intresset svalt idag?

–Nej, det finns många vuxna som skidar och många skidar med sina barn. Men det har funnits en efterfrågan på teknikträning, så det erbjuder vi nu.

Jobbigt åka uppför

På skidskolans första lektion står kurvträning, att saxa uppför backe samt nedförsäkning på schemat.

–Det som är jobbigast är att åka upp för backar, säger lilla Inna Johansson, fyra år.

Inna berättar att hon har ski-

dat lite grann förut, och det som är roligast är förstås motsatsen till uppförsäkning.

–Att åka nerför, säger hon.

Totalt dök ett femtontal barn upp till måndagens skidskola.

–Vi har ingen bestämd åldersgrupp utan barn i alla åldrar är välkomna. Vi har gått ut med information till fritis, dagis och skolor och det verkar vara blandade åldrar här idag, säger Orre.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax
tfn 528 462

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Van skidåkare. André Johansson brukar skida på banorna i Jomala. Nu går han på skidskola för att lära sig bättre teknik.

Bland de yngsta. Fyraåriga Inna Johansson var en av de yngsta deltagarna i IFK:s skidskola. Hon gillar att åka nerför, men uppförsbackar tycker hon att är jobbiga.

Daja kan bli kapten i Djurgården

■FOTBOLL. Daniel ”Daja” Sjölund är troligen den som tar över som lagkapten i Djurgården. Enligt Expressen lutar det åt att Daja får uppdraget eftersom en den andra givna kandidaten, **Mattias Jonson**, ställer sig en aning tveksam.

–Daja var ju vicekapten efter (**Markus**) **Johannesson** och (**Mikael**) **Dahlberg** i fjol så det känns mest logiskt att han blir det. Om jag fick frågan skulle jag begära betänketid och min första tanke är att ge den till Sjölund, säger Jonson till Expressen

Daja däremot skulle inte tveka om han tillfrågades.

–Jag skulle inte tacka nej om jag fick frågan, det är ett ärofyllt uppdrag. Men Mattias Jonson är ett naturligt val det också, säger han. (mn)

DIF:s mål att komma tia

■FOTBOLL. Daniel ”Daja” Sjölund har tidigare berättat i Nya Åland att han nyligen valde att förlänga med Djurgårdens IF delvis för att han trodde att ledningen hade något stort på gång. Undrar om det målet Daja förväntat sig rimmar med det DIF:s styrelse nu har satt upp–att komma på tionde plats i årets Allsvenskan. En målsättning ordförande **Tommy Jacobsson** skriver om på klubbens hemsida.

Enligt Aftonbladet väcker klubbens försiktiga målsättning förvåning i spelarleden.

–Jag hoppas att vi ska hamna högre än så. Jag spelar fotboll för att vinna något. Med truppen som den ser ut i dag, framförallt med våra nya finska vänner, så har i alla fall jag en större tro på laget, säger **Mattias Jonson** till Aftonbladet.

Han syftar som bekant bland annat på ålänningen **Jani Lyy-ski** som i år gör sin första säsong för DIF.

Styrelsens mål för 2011 är att komma topp sex och år 2012 topp tre. (mn)

Ahlqvist tillbaka efter time out

■INNEBANDY. Åländske **Andreas Ahlqvist** är tillbaka på innebandyplanen efter en två månader lång time out. I tisdags tränade han med sitt Järfälla igen.

–Mycket glädjande att ha Andreas med oss igen. Han är oerhört spelsugen och kommer att bidra med massor av energi till såväl spelet som gruppen, kommenterar Järfällas manager **Jocke Lindström** Ahlqvists comeback.

Ahlqvist har spelat med Järfälla sedan säsongen 2006-2007. I år har det gått tungt för laget och man ligger för närvarande sist i Superligan med fyra poäng upp till Tyresö Trollbäcken ovanför kvalstreck

Åtta seriematcher återstår att spela och i nästa match som avgörs på söndag har man möjlighet att ta viktiga poäng. Då möter man Umeå City som liksom Järfälla har nio ihopspelade poäng men en match mindre spelad. (ml)

Vahtera till Åland United

FOTBOLL. Åland United har gjort klart med ytterbacken Sanna Vahtera. Går allt enligt planerna ansluter även mittbacken Marie Waarheid inom kort och gör backlinjen komplett.

–Om vi får hit Marie så känner vi oss klara med truppen, säger ÅU:s tränare Marianne Miettinen.

19-åriga Sanna Vahtera har tecknat ett ettårskontrakt med ligamästarna Åland United. Hon har de senaste åren representerat FC Sport i Vasa som säsongen 2009 tog steget tillbaka till Damligan via kvalspel.

Hon imponerade stort på ÅU:s tränare Marianne Miettinen under provspelet med ÅU i Damälvan i Eckeröhallen. En turnering i helgen som laget vann.

Vahtera bekräftade också då vad Miettinen sett ytterbacken prestera i juniorlandslagssammanhang.

–Hon har snabba fötter och är gärna den som går fram och anfaller. Min filosofi är att ytterbackarna ska delta i anfallsspelet. Samtidigt är hon mycket bra i försvaret, säger Miettinen.

Snart komplett
Vahtera ansluter till Åland United nästa vecka. Förhoppningen är också att 20-åriga Marie Waarheid, som testspelade för ÅU i början av januari, ska ansluta till truppen då och göra

backlinjen komplett. Men hon är fortfarande kvar i Norrretan-klubben Västerås BK.

–Det är något vi fortfarande jobbar med. Vi ser jättespositivt på Marie, men det här är något som måste lösas två klubbar emellan. Förhoppningsvis blir allt klart nästa vecka, säger Miettinen.

Kommer de båda klubbarna överens menar Miettinen att hon är klar med lagbygget.

–Tittar man på laget som stort ser man att jag satsat mycket på att hitta anfallsmässigt bra spelare. Det berättar en del om min tanke om hur jag vill att vi ska spela fotboll. Men givetvis har jag också lagt stor vikt vid att hitta ett bra försvar, säger hon.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Ytterback. Sanna Vahtera kommer till Åland United från FC Sport i Vasa.

Sasha platsar i Atlético b-lag

FOTBOLL. Sasha Anttilainen skulle kunna ta en plats i Atlético Madrids b-lag.

Det framgår av den feed-back som den spanska La liga-klubben gett till IFK Mariehamn.

IFK Mariehamns anfallare Sasha Anttilainen och försvarare **Johannes Nordström** provspelade för Atlético Madrid i november. Nu har storklubben

meddelat IFK vad man tyckte om spelarna och omdömet är positivt.

–Atletico Madrid var nöjd med både Sasha Anttilainens och Johannes Nordströms insatser under testperioden, skriver IFK på sin hemsida.

Vad gäller Anttilainen tycker Atlético att han skulle kunna platsa i klubbens b-lag. Men någon övergång kommer inte att bli aktuell.

–Anttilainen som är 23 år, an-

ses ändå vara för gammal för att en övergång skulle bli aktuell eftersom laget främst består av spelare i 17-20-årsåldern, skriver IFK på sin hemsida.

Nordström däremot kommer fortsättningsvis att ha storklubbens ögon på sig.

–Atletico beskriver Nordström som en lovande spelare och som behöver jobba med sin teknik, men att klubben kommer att hålla ett öga på honom, meddelar IFK. (ml)

Sasha Anttilainen.

Spelredaktör: Bo Yngvesson bo.yngvesson@ttspektra.se

Björn först till fyra mästartitlar?

Huvudnumret på Åby är V75-Mästaren (avd 3), kuskmatchen för förra årets främsta rikstotokuskar. Numera får de femton framgångsrikaste vara med i den prestigefyllda kampen, som

körts sedan 1976. Premiäråret vann **Sören Nordin** med **Glenn Nibs**. En kvartett har tre mästartitlar: **Lars Lindberg**, **Stig H Johansson**, **Robert Bergh** och **Björn Goop**.

Förra årets upplaga utmynnade i en jätteskräll. **Peter Untersteiner** bakom egentränade 88-oddsaren **Rocket Power** lyckades spurta ned **Commander**

Crowe, spelad till 12 för 10 i eventuellt odds. **Johnny Takter** skötte tömmarna bakom favorit.

I år kommer **Björn Goop** att bli tung favorit med **Spring Erom**.

V75-FÖRSLAGET

Avd 1: 1, 7, 5
Avd 2: 3, 4, 5, 7, 10
Avd 3: 15, 7, 11
Avd 4: 1
Avd 5: 2, 6, 7, 11
Avd 6: 1, 3, 4, 5, 6, 7
Avd 7: 5, 3

STORA systemet: Hästar i **halvfet** och *kursiv* stil: 2160 rader (insats 1080 kr).

Lilla systemet: Hästar i **halvfet** stil: 240 rader (insats 120 kr).

Dags för årets första jackpot

Med 36-oddsaren **Gims Madde** som enda undantag blev förra veckans omgång väldigt favoritbetonad.

En följd av det blir säsongens första V75-jackpot på Åby kommande lördag. De 21,6 miljoner som inte

betalades ut i femrättsspotten i lördags flyttas alltså över till Åby-omgången.

Där får de som prickar in sjuan enligt prognoserna dela på ungefär 47 miljoner.

BANKEN

I'm Alone Face (avd 4) fick med sig bara ett femtepris från Kalmar häromveckan. Vi rekommenderade honom som spik då och gör samma sak igen. Insatsen var det inget fel på och nu är utgångsläget klart gynnsammare. Svårflirtad!

RYSAREN

P.A.Surprise (avd 6) skötte sig förvånansvärt bra i fyra V75-startar i slutet av förra året. Två som bäst, men prestationerna smakade mera. Kan från sitt innerspår dra nytta av hemmabana och open stretch nu. Ett roligt jackpot-drag.

FAVORIT I FARA

Manhattan D.K. (avd 1) kan visa sig bli V75-omgångens allra största favorit. Läge och distans talar onekligen för den segervane dansken, men vi vill påpeka att han ställs mot hårdare hästar än vanligt. Får ingen "promenad i parken".

V75-LIGAN

Bergsåkers-omgången i lördags innebär att **Robert Bergh** gick fram i delad ledning i kuskarnas V75-liga. Två första- och ett andrapris förde honom upp jämsides med tidigare ledaren **Stefan Söderkvist**.

Den tredje som vunnit två V75-lopp i år, lärlingen **Tommy Karlstedt**, stärkte också i viss mån sin ställning med en tredjeplats.

Grönlund sköt fullt

■SKYTTE. Halvar Grönlund vann igår Åland sportskytteförenings stödcup nummer åtta. Han gjorde det dessutom på maximala 200 poäng. Tvåa på tiometersbanan var Anders Dahlén på 198 poäng och trea Harry Höglblom på 196 poäng.

Efter åtta cuptävlingar, där de tre bästa resultaten räknas, leder Grönlund på 599 poäng,

tvåa är Höglblom på 597 poäng och trea är Dahlén på 596 poäng. (mn)

■SKYTTE
Ålands sportskytteförenings stödcup nr. 8, 19 januari
10 m. 20 skott, max. poäng 200.
1) Halvard Grönlund 200 p, 2) Anders Dahlén 198, 3) Harry Höglblom 196, 4) Birger Eriksson 192, 4) Erik Eriksson 192, 6) Gunnar Sporre 186, 7) Sune Nordström 184, 8) Sten Hansen 183, 9) Karl-Johan Edlund 177.

Sportens kom ihåg

■ **Bordtennis:** Skolmästerskap för åländska mellan- och högstadielklasser lördagen 13 februari. Läs mer på www.ifkmariehamn.com, välj sajt Bordtennis.

■ **Joker Dart:** Joker Darts klubblokal är öppen varje tisdag, torsdag samt söndag från 18.15. Adressen är Slantgränd 2 i Mariehamn. Telefon 21167. Kom gärna in och prova på dart! Vill du vara med och tävla startar tävlingarna 18.30. Välkomna!

■ **HIK-skidor:** Klubbtävling på Hammarvallen fredag 22 januari 18.30.

■ **IFK-skidor:** IFK har ett skidkort som gäller vid Ålands skid och skidskyttecentrum. Kortet är enbart för medlemmar i IFK och kan användas av den som vill prova på att skida i Jomala. Kontakta Stig 0405935444.

■ **IFK-skidor:** Skidskolan för barn och unga fortsätter på måndagar kl

18.30-19.30 vid Baltichallen. Vi håller på fram till sportlovet. Alla är välkomna.

■ **Motionsserien i hockey:** Matcher vecka 3: Onsdag 20 januari 21.00 IFK Veteraner-Blåljusen; torsdag 21 januari 21.00 Thunderbirds-IF Start; fredag 22 januari 19.30 Alandia-Roosters.

■ **ÅID-skidor:** Intresserade av en gemensam resa till Botniavasan den 14 februari skall anmäla detta till Gun på ÅID:s kansli senast måndag 25 januari. Anmälan till loppet görs på hemsidan. För närmare information ring Stig 040 5935444.

■ **ÅID-skidskytte:** Gemensam träningstävling vid skidskyttebanan Jomala 14.30 lördag 23 januari.

■ **ÅSSF-skytte:** Rörligt mål cup 6, 10 m. 20+20 skott. Tisdag 26 januari 18.30 i Bredmo skyttehall.

DART
Klubb tävling söndag 19 januari, 12 deltagare
1) Kim Brandt, 2) Sune Eriksson, 3-4) Veronica Lampén, Lasse Åkerlund.
Bästa utgång:- 115 poäng Sune Eriksson
Minst pilar:- 18 pilar Kim Brandt
180:- Kim Brandt 1st.

Michael Lönborg

Drömstart för nytt proffs?

Michael Lönborg har nyss tagit över lejonparten av hästarna i **Hans Adielssons** stall. 52 stycken!

Det började bra för danskfödde Michael, när han själv vann med **Trade East** hemma på Jägersro förra veckan. Det kan mycket väl bli en stallseger med **Manhattan D.K.** (avd 1) på lördag också.

TÄNK PÅ ATT...

...**Veijo Heiskanen** åter får chansen med **Svante Båths I'm Alone Face** (avd 4). Ekipaget har svarat för tre stronga prestationer i rad och en fullträff känns nära förestående. En open stretch-vinnare?

Veijo Heiskanen

...en V75-Mästare ska koras även bland lärlingarna. Ett öppet lopp (avd 5), där **Christoffer Eriksson** har fin chans med **Rabane d'Atout**.

V75-1 Lopp 4

1640, auto
1 Manhattan D.K.* - Adielsson E
2 Viking Crown - Tillman J
3 Nassau Town - Sjunnesson J
4 Derby Star - Untersteiner J
5 Persos Seaman - Uhrberg T
6 Youpie - Svanstedt Å
7 Ridgehead Cahore - Kolgjini L
8 Traveling Man - Kihlström Ö
9 Zlatan Bob - Goop B
10 Carambole P - Lennartsson P
11 Wap - Nilsson O
12 Chivas Bluegrass - Hultman M

Rank: 1-7-5-6-8-4-9-3-10-11-2-12
Även om **Manhattan D.K.** penningmässigt är hårt inne i bronskonkurrens är han den naturlige favoriten. Läget borde vara idealiskt för dansken, som i fjol radade upp segrar. Kommer säkert att utmanas på allvar av formtoppade **Ridgehead Cahore**. Om de tar ut varandra går budet till **Persos Seaman**.

V75-2 Lopp 5

1640:
1 Yena Boko - Redén D
2 M.T.Easy Spot - Alsén O
3 Edella - Kihlström Ö
4 Chanel Häleryd - Goop B
5 K.N.Speedgirl* - Goop O
6 Molly McGuire - Sjunnesson J
7 Conchita Exclusive - Uhrberg T
8 Trixie Song - Söderkvist S
9 Belinda Romsås - Nordström P
10 Starobro - Haugstad K
11 Angel Ås - Ådefors P
12 Ditte Vingboons - Takter J
1660:
13 Letter Writing - Lennartsson P
14 Hells Kitchen Sisu - Kontio J
15 Alandias Lime - Jansson T

Rank: 4-7-10-5-3-8-6-11-1-14-15-2-13-12-9
Knepigt, såvida inte **Chanel Häleryd** håller sig i trav och förstör all spänning. Hon är bäst i fältet, men inte helt pålitlig. **Conchita Exclusive** är sugen på både spets och vinst.

V75-3 Lopp 6

2140:
1 Asterope - Landgren B
2 Ron Jeremy Kemp* - Lennartsson P
3 Aces Majesty - Kihlström Ö
4 Hardy Ribb - Olsson D
5 Katjing - Adielsson E
6 Warner Hill - Takter J
7 Domino Esen* - Ohlsson U
8 Ravello - Svanstedt Å
9 King of Lace - Söderkvist S
2160:
10 Zocker Mickey - Uhrberg T
11 Access Tooma - Kontio J
12 Brian Key - Jansson T
13 Rocket Power* - Untersteiner P
14 Min Narkissos - Kolgjini L
15 Spring Erom - Goop B

Rank: 15-11-7-5-9-6-13-4-8-12-10-14-1-2-3
Spring Erom tillhörde i fjol den yppersta eliten bland fyraåringarna. I denna debut som "vuxen" har han en ypperlig möjlighet att fixa V75-mästartiteln åt Björn Goop. Spikalternativ.

V75-4 Lopp 7

2140, auto
1 I'm Alone Face - Heiskanen V
2 Super Neon - Tillman J
3 Bouquet Lady - Lennartsson P
4 Sweet Line - Persson H K
5 Pajazzo - Partanen J
6 Castro - Laursen J
7 Practical Joke - Falsig B
8 Dunder Nalan - Goop B
9 M.T.Devil - Widell K
10 Chip Storm - Svanstedt Å
11 Second W.I.C. - Kontio J
12 Tradewind - Kolgjini L

Rank: 1-10-12-7-8-5-9-2-4-11-3-6
Den i våra ögon bästa spiken i omgången återfinns här i form av **I'm Alone Face**. Bakom hans senaste resultat följer sig jättefina insatser, men också positionstrubbel. Även om han inte lyckas hålla spets här har han möjlighet att utnyttja Åbys open stretch. Vi blir förvånade om I'm Alone Face förlorar.

V75-5 Lopp 8

2140:
1 Abbe Neth - Nilsson O
2 Azalee - Karlsson M S
3 Gigant Southwind - Berntsson C
4 Bruzze Rigas - Skoglund R N
5 Merit Value - Eriksson J S
6 Midsummer King - Wallin T
7 Rabane d'Atout - Eriksson C
8 Danley - Andersen T
9 Out of Money - Karhulahti V
10 Canendel - Karlsson J J
11 Reagan Ås - Eklundh A
2160:
12 Pandoro - Untersteiner J
13 Carmen Launcher - Karlstedt T
14 King of Spirit - Andersson P M
15 Alfons Brodde - Olofsson B

Rank: 7-6-2-11-10-13-12-3-14-1-4-8-5-9-15
Instabila **Rabane d'Atout** är nog inte helt lätt att hantera för lärling, men Christoffer Eriksson känner henne väl. Svårslaget ekipage felfri. Värst emot är **Midsummer King**, tror vi.

V75-6 Lopp 9 DD-1

1640, auto
1 P.A.Surprise - Stolt K
2 Mack Pointer - Heiskanen V
3 Kjell Rivner - Uhrberg T
4 Palle Fager - Svanstedt Å
5 Sally Sea - Söderkvist S
6 Milou Zet - Kihlström Ö
7 Pröjsarn - Goop B
8 Trixarn - Jansson T
9 Evison - Untersteiner P
10 Houston Star - Adielsson E
11 Knaborgs Disa - Takter J
12 Slevin Kelevra - Sjunnesson J

Rank: 5-7-6-1-3-4-9-2-12-11-10-8
Sally Sea är vårt utgångsbud i en oviss sprintermatch. Hon såg väldigt laddad och fin ut vid spetsvinst på Solvalla senast. Kan fronta. **Pröjsarn** var totalt överlägsen när Björn Goop senast körde för första gången. **Milou Zet** trivs i spets, men kan få svårt att nå dit nu. Rysarvarning för **P.A.Surprise**.

V75-7 Lopp 10 DD-2.

2140, auto
1 Lord of Makkegård* - Adielsson E
2 Gift to Europe - Söderkvist S
3 Roberto - Uhrberg T
4 Prima Stella - Lennartsson P
5 Omega Boko - Goop B
6 Lorenz Caf* - Kolgjini L
7 Heavy Flamingo* - Takter J
8 Paper Moon - Kihlström Ö
9 Tom Raider - Persson F
10 Nicolas Cake - Svanstedt Å
11 Nouvelle Pelle - Falsig B
12 Big Star - Untersteiner J

Rank: 5-3-4-6-10-2-8-12-11-9-1-7
Tipset utan minsta tvekan till **Omega Boko**, som imponerade efter startgalopp i sin silverdebut senast. En jämförbar prestation här, utan felsteg, borde betyda vinst för Nurmos-hästen. På huvudsystemet garanterar vi med **Roberto**, som gjort det bra i skymundan länge. Har samlat ihop till en viktoria.

torget.ax

Ålands största köp- och säljmarknad!

 = bilder finns på torget.ax

Telefon dygnet runt:
0600 91 219 ..... 5,05 € + *Isa*
SMS:
Skriv **TORGET** barnvagn säljes,
tel 23 444 till **173 521** ..... 0,95 €
torget.ax
Ladda upp bilder, annonsera flera veckor,
ändra eller ta bort din annons
Priser för privatpersoner:
Annon i tidningen & på torget.ax ..... 0 €
Bild på hemsidan ..... 0 €
Bild i tidningen ..... 10 €
Signatursvar ..... 10 €
Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under ..... 33 €

► Barnartiklar

• Säljes

☑ **Omålad bokhylla** Hög bokhylla, 6 hyllplan, gott om plats. Omålad furu. 20€ Tel0400293299

Utdragssäng i massiv furu,betsad. 80€ Tel04573135524

Babygunga i grön plast. 5€ Tel04573135524

Bilbarnstol Klippan 15-25kg. Tyget sönder. 25€ Tel04573135524

Babypulka stiga blå fint skick. 15€ Tel04573421725

Babypulka grön o gul fint skick. 15€ Tel04573421725

► Bilar

KROCKSKADOR?

Vi utför reparation av skador och lackering på din bil.

ÅLANDS BIL & DELAR
Grönbacka JOMALA.
Tel. 31 363, fax 31 976
info@bilodelar.com
bilodelar.com

• Säljes

☑ **Audi a6 2,8 avant Q** Audi a6 99, 192tkm aircond, elsäte, cruisecontroll, elspeglar, hissar, vinter- och alusommardäck, stolvärme, 6*airbag,. 7900€ Tel0400683099

☑ **Fälgar** 16” lättmetallfälgar med nästan nya sommardäck 205/55/r16 Kumho 5x112 passar VW, Audi, Mercedes. 400€ Tel04573441118

Traktor ME165 traktor MF-165, bra motor + vedprocessor schaktblad + div ring 34469 eller 0407743574 mellan 17-21. Tel34460, 0407743574

Nissan 200SX 1.8T 92 Nissan 200SX 1.8T -92 säljes. Intercooler + större kylsystem, K&N filter, Clarion stereo, 18” Alessio alu fälgar + s+v däck. Tel04575300922, selander.daniel@gmail.com

☑ **Citroen xantia 2.0i** En rymlig bil med stort bagageutrymme, uttag för motor och kupevärmare. Har snart rullat 190 tkm. Går bra. 3600€ Tel0400757821, tias.b@hotmail.com

Bmw 328 från -95. Silver. Fjärrstyrt c-lås. elhissar o t-lucka. Nya s-däck på alu-fälg. Läderklädsel. Ring/maila för mer info. Ge bud!. Tel0408457666, sandra.sjoberg@live.se

☑ **Bilar** Honda Civic ´90, 1.5i, 16v, sommar och vinter däck på alufälg, 170.000km, nybesiktad, nyservad. 1500€ Tel04573441118

☑ **Fälgar** Lättmetallfälgar med nya sommardäck 205/55/r16 Michelin passar på Mitsubishi. 300€ Tel04573441118

Barnmatstol i trä. Går att fäla ihop så att babyn sitter vid ett bord. 25€ Tel04573613996

Diverse: Resesäng för barn, Brio lära-gå kärra, babysitter, barnmatstol med bord (hög och sänkbar) säljes. Tel: 04573424665, kvällar.

• Köpes

Graco mirage i bra skick sökes. Måste passa med babyskydd. Max 40€. Tel0405428297

☑ **Spjålsäng sida** Längsida till Baby Dan Classic spjålsäng (med rund kortsida) sökes. Även hylla till samma säng. Tel0405428297

TOYOTA LANDCRUISER
LJ70, 2,4 ltr turbodiesel, -86, 5 pers. besikt. nov, u.a, dragkrok, extraljus.
Tel 0400200633

Nissan Sunny -89 Sunny 1.8 GTI 130hp, stereo, v/s-däck, går bra. Ir bud. 999€ Tel0407058735

200sx motor Har en CA18DET till en 200sx i delar till salu. Är i behov av renovering. Ge bud. Tel0407058735

Husbil CI-Fiat 2,8 turbo diesel -06. L:6,48. 4 sängplatser, halvin-tegrerad, mycket utrustad, nybils-skick. Ring för mera upplysning-ar. Tel0400529259

Mitsubishi Lancer 1500. Bra bruksskick. S+v-däck. 800€ Tel0405468119

Mazda 6 sedan -03, automat, lm-fälgar. 11400€ Tel04575244416

VW Passat farmare 1,6 -99. 5600€ Tel04575244416

KVALITETSSTUGOR

Dags att fundera på sommarens stugprojekt

Stugor och bodar från Luoman Puutuote. Delar av sortimentet finns redan som lagervara för omgående leverans.

Ex. Dubbelgarage

9.900€

TFN +28 011, BUTIKEN 28 170, FÄRGER 28 215, BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET; VÄRD 7-18, TORSD 7-20, Bygglägret 7-18, LÖRD 9-15

www.byggvaruhuset.ax

MERA ÖPPET – TORSDAGAR 7–20

► Båtar

• Säljes

Autopilot till båt Reyton sportpilot -02. (Nypris 1100€). 300€ Tel0400745082

Norsk råsegl båt Ärfjordsbåt längd 9,60m. Byggt 1998 segel i bra skick.Honda 8hk motor. Båten kan ses i sjökvarteret. 13000€ Tel0405461575

► Cyklar Mopeder & MC

• Säljes

Reiju Drac RR 02 50cc som är välvärdad och går bra, startar i vått o torrt. Nytt framdäck. Ring för mera information. 1200€ Tel +358408436297

☑ **Aprilia rs 125** -00. Mkt fint skick, körd 20tkm, extra kåpor följer med, fina däck. 2800€ Tel04573428399, 31899

KTM 520sx -00 i bra skick. Service- o kördagbok medfölj. Välskött. Mer info ring el maila. 2000€ Tel0400338175, roberttl@aland.net

Mitsubishi Mitsubishi L200 TDI 4x4 -98. Mycket fint skick endast ålänsk körd. Servad alltid på verkstad. Bör ses, ring mig för mera info. Tel0407693008

Ford Transit connect Transit connect-03.1,8D. 127tkm. S+v-däck. Höga långa modellen. Går bra! Säljes eller bytes mot 4x4 pickup. 8500€ Tel0407189758

Traktor MF-165 -68, schaktblad, snökjedor + div godis. 3000€ Tel34460, 0407743574

Volvo 740 glt, den är besiktigad och är väldigt bra bil. 600€ Tel0408763181

• Köpes

Insug. Insug 2p till 318. Tel0400783888

Domkraft till Fiat Ducato köpes. Tel0408276204

Max 300 e Bra fungerande bil med dubbla däck. 300€ Tel04573432120

Gammal husvagn Söker en gammal husvagn, behöver inte vara reg, och mögelskadad är inget hinder, har du en och vill bli av med den?? Ring på!! Tel0449156023

Peugeot Xps-06 Välskött och fint skick. Följer med reservdelar, som extra kåpsätt, trim rör, säljes till högsta bud. Hör av er vid mer info!. 1500€ Tel0407712456, zacharias.kalm@aland.net

HONDA SHADOW -04 Säljer min Honda Shadow av årsmodell 2004. Medkörd 12983km. Kan även tänka mig byte mot kombi. 6200€ Tel 04575300677, julle83@hotmail.com

► Djur & Tillbehör

• Köpes

Foderhäst sökes! Söker en snäll, lugnt, trygg häst till våren. Har en Shettisvalack. Vill inte ha ett varmblod. Utbildad hästskötare. Tel04573311617, empuz_87@hotmail.com

Stolpar o isolatorer Har du några stolpar eller isolatorer du vill bli av med eller sälja bort. Hör av dig till mig. Tel04573311617, empuz_87@hotmail.com

Höensilage i storbal till häst. Gärna hemkörning, bor i Jomala. Tel04573421009, ciccii_@hotmail.com

• Säljes

☑ **Strävhårigataxvalpar** 2 hannvalpar söker jakt intresserad hem. f:07/12,lev.31/01. Föräldrarnas avkomor har bra resultat från drev/spårprov/utställning. Tel37254, 0405294391, mervi.nordqvist@aland.net

☑ **Häst på foder** Jag letar ett nytt hem till mitt varmbloodssto på 15 år. Till någon som har tid med henne och vill ha en snäll ridhäst. Tag kontakt. Tel0504419898, tina.karlsson@abo.fi

Finska stövar valpar Födda 2 januari. Far : XXSXX FI Kalparon Taikon Mor : Salama, jagar hare och räV Tel: 06-2256194. Tel0503711673

☑ **Hubertus hoppsadel** Svart/brun Hubertus normalvid, ca 17” hoppsadel säljes. 140€ Tel04575692069

► Elektronik

• Säljes

Bortskänkes 26” Tjock-Tv mot avhämtning, perfekt för stugan. Tel0407644397

TV-bänk Säljes såsom obehövlig, svart och grå med glasdörrar på framsidan. Roterande skiva. 55€ Tel0407644397

Lost - Alla säsonger 1a- 12€, 2a-14€, 3dje-16€, 4de-20€, 5te-38€. Tel0400703999, v_eronik_a@hotmail.com

☑ **Bra mob/bra peng** Ericson P1 mob i fint skick med laddare, bra lur för en bra slant. 25€ Tel +46736631494, strandberg65@hotmail.com

Moped Yamaha BWS 50, -94. Besiktad -07, ny hjälm o förv. Box medf. 500?. Tel04573428139

☑ **Skoter** Ski-Doo MXZ440X -01. Nyrenoverad motor, ny rem, ny matta, nya styrstål, styr höjning, kapell, går perfekt. 3200€ Tel0408671651, kalle.a@aland.net

• Köpes

Customhoj Vill gärna köpa en Virago XV535 - är det någon som har en?. Tel0408343104

Max 1700 Motorcykel köpes för högst 1700 - måste vara i besiktningsskick. Allt av intresse!. Tel04573433430

17” dressyrsadel bom 33 (normal), omstoppad och välskött, italiensk kvalitet. Säljes billigt pga att den ej har någon häst att ligga på. Värd 600. 300€ Tel04573425075, mizz_amiral@yahoo.se

Kattor Ettårig steriliserad honkatt, vit å grå med en svart vit hankatt på 6 månader, akut pga. Ändrat bostadsbyte!. Tel0407025200

Kattungar 2 små vilda kattungar söker nytt hem. 13 veckor gamla. Tel04575300910

☑ **Brittiskt korthår** Två grå vita kattungar kvar. En långhårig hona och en korthårig hane. Leveranskla 20 februari. 200€ Tel04573613074

Kattunge En kattunge vill gärna flytta till ett kärleksfullt hem. Tel04573429000, 38501

☑ **Hundransportbur** Stadig Dogman transportbur i mkt gott skick passande dvärghund. Går att fälla ihop. Specialmdrass medföljer. Obetydligt använd. 45€ Tel04575692069

Boxplats uthyres I H:land för ponny el liten häst. Upplust ridbana, kuperad hage. Ring vid intresse!. 120€ Tel0400712585, cannon_82@hotmail.com

• Övrigt

Majsormar Finns det någon på Åland som föder upp eller äger majsormar? Är intresserad av att komma och titta på dem i första hand... Tel0407306297, tina.gnici@aland.net

Vems är numret?

SMS:a 16505

- Skriv in telefonnumret inklusive riktnummer t.ex. 04571234567 (man kan även använda det internationella prefixet +3584571234567)
- Skriv numret utan mellanslag
- Skicka det som ett textmeddelande till 16505
- Du får tillbaka uppgifterna som ett textmeddelande 0,59 €/sökning

KUNDTJÄNST 0800-93553 **www.gsm.aland.fi**

• Säljes

📷 **Nikon D80** En systemkamera på 10,2MP, lätt att använda. Ingår gör även 2gigsminneskort, väska & 18-55mm VR objektiv, ring för mera info!. 500€ Tel04573434101

Digitalbox för landet. Ring eft. kl.14. 50€ Tel04575700657

Ps3 spel Smack down vs Raw 2010 25€, Fear 20€, Full Auto 2 10€, Virtua Tennis 3 20€ och burnout paradise 15€. Tel0407058735

Humax digibox med Conax kortläsare för kabel TV. 50€ Tel14546

📷 **PSP** PSP 3000 + Memory stick Sony 2GB + Medal of Honor Heroes 2 + PlayChapas Football ed. + Iron Man (UMD video) + väska. 175€ Tel0408713471

► Fastigheter

• Uthyres

Fullt möbl 2:a i Åbo Förmånlig 2:a på 51m2 nära akademikvarteren uthyres för viss tid. Lämpar sig bra för distansstuderande. Pia. Tel0415073207

1:a i Mariehamn Ansvarsfull, rökfri studerande söker lägenhet att hyra över sommaren. Gärna från slutet av maj eller början av juni. Tag kontakt!. Tel04573435255, Fredrika_blom@yahoo.se

Uthyres Röd lillstuga i skärgården (2 rum o kök + dusch, wc, bastu) uthyres fr.o.m maj på gård med hästar. Boxplats finns + upplyst ridba., pyrrret@aland.net

📷 **3:a i Mariehamn** 3 rok m bastu i sekelskifteshus i Mariehamn uthyres. Lgh är ca 95 kvm. Nära centrum. Tillgänglig from 1:a feb el enl överensk. Tel0409104981

2 r.o.k. 61m2 i Kvarnbo uthyres f.o.m. 01.02 till skötsam, rök och djurfri. Varmhyra 550€ + 1 månad garantihyra. Ring kvälls-tid. Tel04575483113, kristoffer.gustavsson@aland.net

Lägenhet 2rok, 53m², i stadsdelen Strandnäs, uthyres fr. 1/2 till stillsam, rökfri person el par. Tel0407681667

Källarlokal Källarlokal 15 m2 med egen ingång uthyres. Tel0505132432, jmatssso@hotmail.com

Hus i Finström Aldre hus 15 km från Mhamn. 3r+k+br,c 90 kvm. Skötsel av hus och trädgård förutsätts. Möjlighet till stallplats. Ring from lörd. Tel0405327679, eva.eriksson@aland.net

• Önskas hyra

Centrala Mariehamn 3:a el-ler 4:a önskas hyra åt två personers musicerande barnfamilj. Tel0405272842, annika.sjolund@mariehamn.ax

2-3r/k eller torp önskas hyra av skötsamt par. Tel04575267448, peter_h@live.se

Lagerlokal sökes i Mariehamn eller södra Jomala, ca 30-60 m2. Tel04573431667

► Hus & Hem

• Säljes

Fönster 2-glas Storlek Bredd 73cm, Höjd 92cm Säljes som obehövligt. 20€ Tel0505616225

Taklampa Taklampa för tjej- el pojkrum. 15€ Tel04573135373

Fin TV pall/ fotpall röd. 10€ Tel04573135373

Bortskänkes 3+1+1 sits soffa. spegel. Tel38501, 04573429000

📷 **Canon 300D** digital system-kamera i gott skick, 18-55mm objektiv, 1GB+512MB minneskort, laddare, manual. 150€ Tel04575958285

📷 **Canon färgskrivare** Ny Pixma iP2600 i kartong. 30€ Tel04575958285

📷 **Gale golvhögtalare** Ett par svarta Gale 3-vägs golvhögtalare som är i bra skick och har ett mycket fint ljud. Nypris ca 500€, säljes för. 150€ Tel04573828382

• Köpes

Platta dataskärmar 3 platta dataskärmar ” TFT ”, köpes, 17-19 tum till bra pris. Tel0407686708

Super Nintendo Onskas köpa ett Super Nintendo tv-spel. Behöver ej fungera bara sladdar finns. Tel0405807600

2:a i Mariehamn Par söker lgh i Mariehamn, helst en 2:a. Inga djur, kan flytta in omg. T el0408156985, 04573421512, skbergholm@gmail.com

Hus önskas hyra Hus på landet, gärna norra Åland önskas hyra. Tel0505405012, piraneda@aland.net

3:a eller 4:a sökes Skötsamt arbetande par med hund önskar hyra en 3:a eller 4:a i Finström eller västra Saltvik. Helst fr.o.m. april el. maj 2010. Tel0404151801

1-2 RoK i Mariehamn Onskar hyra 1-2 RoK i Mariehamn från februari och tills vidare, då jag skall börja arbeta på Landskapsregeringen. Tel0046737624709, fdubra@hotmail.com

Lägenhet Skötsam kvinna söker etta eller mindre tvåa i Mariehamn. Tel0400852539

Lägenhet i centrala Mariehamn, omgående eller senare. Medelålders par. Tel04573429495, 34553

Lägenhet i Sthlm 1a/2a önskas hyras i centrala Sthlm för längre tid from feb av 23-årig åländsk kille med arbete. Tel +3584573798855, selandermathias@msn.com

Lägenhet Familj från landet med ungdomar som studerar i stan söker övernattningslägenhet i centrala Mariehamn!. Tel04573430350

Lägenhet sökes Skötsamt par söker 2:a eller 3:a till rimligt pris i Mariehamn. Tel04573427733

Lägenhet önskas hyra Skötsamt par på 23 år med fasta jobb som söker en 2:a eller 3:a i Mariehamn. Är rök-och djurfria. Tel0408337419, undvall@hotmail.com

Etta i Mariehamn önskas hyra. Jag är en rökfri, djurfri och ordningssam kille. Jag behöver en lägenhet snarast. Tel0405931222, linus.sjoblom@hotmail.com

Sommarstuga Stuga med vatten och innetoalett, 6 bäddar, nära vatten samt barnvänligt. Hyres i 3 veckor, vec 23-25., intens-art@aland.net

Vinröd bäddsoffa 3-sits bäddsoffa i fint skick. Blir en säng, 180x200, i ett nafs. Säljes p.g.a flytt. bvsa. 300€ Tel0400293299

📷 **Köksbord o stolar** Fint köksbord, ställbart i två längder med 3 köksstolar. Se bild på nätet. 60€ Tel0400293299

Frysskåp Husqvarna safir H.1.80 B 60cm D 60cm ”som nytt”. Tel0400229361

📷 **Hylla m spotlight** Hylla (omålad) i limfog. 250x30cm, konsoler, spotlight med dimmer i ena änden. Nypris ca 130€. 60€ Tel0400293299

📷 **Svarta plafonder** 2st vägg-plafonder, höjd 35 cm. 1st plafond, rund 26 cm. 18€/st eller alla för 50€. Lampor ingår. 18€ Tel0400293299

📷 **Till hallen** Hatthylla, 10 skofack, 10 krokar, förvaringsutrymme. Omålad. Se bild på nätet. Bud. Tel0400293299

📷 **Två kontorsstolar** Kontorsstolar, en hög rygg, en låg rygg. En svartbrun retro, en svartgrå modernare. Bild = nätet. Säljes billigt p.g.a flytt. Tel0400293299

Barbord + 2 stolar massivt ek bord 70*70 + 2 stolar med läder sits. Knappt använt. 260€ Tel0505901205, stefan.h@aland.net

Antennuttag 10st kompletta, nya antennuttag i kartong, säljes styckepris. 3€ Tel +46736631494, strandberg65@hotmail.com

📷 **Fåtölj** Crémefärgad läderfåtölj av recliner-modell (utfällbart fotstöd och nedfällbart ryggstöd). Inköpt för 2 år sedan från EM för 380€. 250€ Tel0405396431

📷 **Soffa** Mörkgrå EM soffa säljes, inkl. nackstöd. 300€ Tel0405072700

Matbord svart Ett matbord för 8pers går att förlänga till hörande 6 stolar org + 2 Ikea stolar. Säljs på grund av flytt. 200€ Tel0407751408

Diskmaskin Säljas diskmaskin och tvättmaskin. Tel04573429000, 38501

Billy bokhylla b:60 h:102, ekfanér. 10€ Tel0405825735

Skrivbord mått 60x114 lådhurts m 4 lådor, bokfanér och vitt. 40€ Tel0405825735

📷 **Fårskinn** Har vita långhåriga skinn i måtten 1.30cm x 1.00cm passar perfekt bredvid sängen eller varför inte framför brasan?. 100€ Tel04573424833, leguano_80@hotmail.com

Villavärmereglering. CBJ villavärme-reglering (bäst i test) 150?. Tel22477

TA-213 reservdelar till villavärme-reglering säljes. Tel0405743666

📷 **Väggklädhängare** Väggklädhängare i ek från EM. 60€ Tel0401791200

Osborne & Little En rulle tapet, Osborne & Little Grove Garden 03, turkos med svarta fåglar. Nypris 87 euro. 60€ Tel0401791200

Rottingsoffa med dynor och bord. 100€ Tel0400366341

► Musik & Instrument

• Säljes

📷 **Remo 10”** Cuica with Tunable Head, ett brasilianskt sambainstrument!. 75€ Tel0408574421

📷 **Eagle elgitarr**, rock/metal gitarr. Bra skick, mer info ring el mail. 100€ Tel0400338175, robertl@aland.net

📷 **Piano** Hellas piano, köpt 1986, använd hemma. 400€ Tel04573422751

► Samlarobjekt

• Säljes

► Sport & Fritid

Litet uthus med snedtak, ca 7m², stadigt golv, bred dörr, 2 fönster. 450€ Tel04573427119

Liten läderfåtölj säljes. 20€ Tel04573427119

Micro, blombord. Micro 20€. Blombord 20€. Tel04573427119

Sänglåda på hjul, säljes. 15€ Tel04573427119

2st soffbord säljes. 20€/st. Tel04573427119

Lavasängar Lavasängar 5€/st. Tel04573427119

Typ scoterkälke säljes. 50€ Tel04573427119

Möbler Matbord + 8 stolar, TV-hylla svart, soffbord (ev. bortskänkes). Tel0408293316

📷 **Pelletsbrännare** Viking Bio, komplett med skruv 1500 mm och förråd Mafa Mini 300 liter. Effekt 15-20 kW,300m2 (Nypris 2.300€). 1300€ Tel0400792251

Påfyllningskrök för pellets tankbil 1x1m, till pelletsförråd. 200€ Tel0400792251

📷 **Databord & datastol** Körsbärsfärgad hörndatabord i fint skick och en svart datastol. Stolen är köpt nov-09. Knappt anv. Säljs tillsammans. Billigt!. 80€ Tel0443828573, 16208, diana81@live.se

Saccosäckar 1 st svart 1 st röd modell mindre. 15€ Tel0405825735

Lack soffbord 118x78 björk. 15€ Tel0405825735

Matbord m 80x80 furu m 2 st stolar. 30€ Tel0405825735

Stefan köksstol 2 st röda. 15€ Tel0405825735

Fin säng säljes Säng 90 x 200 cm med låga ben säljes. Mycket bra skick. Passar för tex. barnrum. 90€ Tel0405246190

Kontorsstol säljes Svart justerbar kontorsstol till salu. 30€ Tel0405246190

Skrivbordsstol Blå skrivbordsstol i mycket bra skick. 40€ Tel0401791200

Byrå Vit gammaldags byrå säljes. 3 lådor. 90€ Tel0405246190

📷 **Soffor** 2 & 3 sits soffor i beig/brunt, bra skick. Kan även säljas separat. Pris för båda. 700€ Tel +358400723718

• Köpes

Billy bokhylla 80x202 boklaminat med vitrindörrar. Tel04573314275

Innerdörrar Två stycken innerdörrar med karmar köpes 79x209. Tel04573799066, 04573421734

• Säljes

📷 **Burton bräda & boots** Burton Punch 137cm med Burton Custom S1 StepIn-bindingar och 2par Burton boots strl 41 + 42,5. Mycket fint skick!. 120€ Tel0405222820

Gröna hockeybyxor Hockeybyxor st 160. 20€ Tel04573135373

📷 **Callaway Golfklubbor** Callaway Steelhead X-14 Pro Series Järnklubbor. 3-PW, Stiff flex. Passar den lite bättre spelaren. 100€ Tel0408344725, svante@wasen.net

Rattkalkar i röd plast, Snow Bob . Finnes 2st. Pris 15 €/st. Tel04573858740

Vinter ridbyxor Tjocka vinter rid/stallbyxor storlek M grå Jacson.Aldrig använda. 25€ Tel0405935378

Skidpaket Fischer Längdskidor 157 cm, stavar 105 cm, pjäxor strl: 34. Allt i ett paket. 80€ Tel13608

📷 **”Flick”skridskor** Vita beg skridskor Jofa strl 36. 10€ Tel04573421815

📷 **Skridskor** svarta (”pojkr”) skridskor strl 33 (chicago super 3000) i riktigt bra skick säljes. 15€ Tel04573421815

Flickskridskor Storlek 35 i fint skick! 25 euro. Tel04573421009, ciccii__@hotmail.com

Skridskor. Pojkskridskor 34. Flickskridskor 37, n. nya. Tel0407681667

Flickskridskor stl 28, 31. 10€ Tel04575221617

Pojkskridskor stl 33. 20€ Tel04575221617

Skidpaket Skidor Fischer 157 cm, pjäxor Fischer stl 37, stavar Swix 125 cm. Allt i bra skick. 100€ Tel04575957779

Sportlovsresa Det finns platser kvar i bussen till Höglekardalen på sportlovet v.8. Vi bor i stugor mitt i backen. För info, ring Sissi Unnila. Tel0407165908

► Övrigt

• Säljes

Vedkap i perfekt skick. Remdrift. 250€ Tel0407184140

Snöplog för mindre traktor. Tel +35804573798846, +3581832579, goran.eriksson@aland.net

Snöslunga Snöslunga i bra skick med piggekättingar, Honda HSN 150. Tel0400984606

Fynda glasskivor Fynda 2 st glasskivor i matt glas, 4mm. 1st 762x505mm, 1st 635x475mm. Gångjärn finns, men ingår ej!. 30€ Tel0400293299

📷 **Gångjärn t glas** Gångjärn till glasdörrar, badrumsskåp, m.m. Knappt nyttjade. 4 st finnes. Nypris 19€/st. 40€ Tel0400293299

Bilsläpvagn Majava m. tippfunktion o. kåpa. Flakmått 320*150, lasthöjd 130, s/v-däck. Bra skick, inköpt för 1 1/2 år sen. Nypris 3200,-. 2100€ Tel04573135524, ove.packalen@aland.net

Frontlastare Älö 55 Älö 55 lastare med 240cm skopa. Årsmod. 2006. Pris + moms. 6500€ Tel0405389423, christoffer.engstrom@gmail.com

Valmet 6600 -91 ac, turbin, Älö lastare med softdrive, 5500h, stora färddataorn mm. Ring för mer info. Pris + moms. 24000€ Tel0405389423, christoffer.engstrom@gmail.com

Barnskridskor Pojkskridskor, smala och breda modeller, ca stlk 36-39. Bra skick. 10€ Tel38258, 04573425954, egenas@aland.net

Skidskor st.36 Nya Oanvända skidskor som passar både för klassiskt och skate märke Ros-signal och (nypris 105e). 40€ T el01819755, 0400193300, nic.nord@hotmail.com

Skateskidor Madshus Ultrasonic 170cm (utan bindning)passlig för person 170-175cm lång. 50€ Tel01819755, 0400193300, nic.nord@hotmail.com

Skidbox Jet-set 5000. 100€ Tel14602

Innefotbollsskor Fina Nike i st 42,5. 15€ Tel22936, 04573428550

Innegympaskor Fina Disadora i st.44. 10€ Tel22936, 04573428550

Skidpaket. Skidor 180cm, Salomon bindningar, pjäxor 6½, stavar Exel. 30€ Tel41317

Skidor med bindningar Fischer 200cm. 25€ Tel41317

Snow-racers 2 stycken i fint skick, Stiga. 30 euro/st. Tel04573421009, ciccii__@hotmail.com

Bra skridskor nr. 36 och 37. 20€ Tel14031, havsanemona@hotmail.com

• Köpes

Kajak Söker en kajak i gott skick. Tel04573424285

Sparkkälke Sparkkälke för vuxen man önskas köpa. Alla objekt är intressanta. Tel0400529129, a_skogberg@hotmail.com

Allround spikskor, storlek 33, i fint skick. Tel0405222820

Barnskidor Barnskidor, stavar och pjäxor köpes. Skidor ca 160cm, stavar ca 115 cm, pjäxor storlek ca 36. Skall vara i bra skick!. Tel0405862526, 15061

Crosstrainer. Begagnad cross-trainer köpes. Tel0405373176

Björkved 30-35cm, torr & klyvd. 50€ Tel04573135542

Kylvitrin mm. Kylvitrin, kaffekokare (2 plattor), värmeplattor, inne 1x1 m ekbord (9st), mindre brickor m.m. Fråga!. Tel50270

Garner Har en massa garner i olika färger både oöppnade och lite tagna av.. Ring för mer info eller maila 1-2 euro nysta-net. Tel04573424833, leguano_80@hotmail.com

Biljetter till Mark Mark Leven-good 12 febr Alandica. 5:e raden säljes till normalpris pga dubletter. Tel0407172058

Honda snöslunga HS50 Snöslunga i bra skick, går t.ex. mycket bra att röja upp gångstigar med. 700€ Tel0400984606

Traktor, Valtra 900 Årsm. -99, 4WD med frontlastare. medk. 4850 h. Tel0400723538

• Köpes

90-tals tidningar Tidningar från hela 90-talet, typ Okej eller Frida. Tel0405892642

Vård-litteratur Följande böcker önskas köpa: Medicinboken, Medicinska sjukdomar, Kirurgiboken,Kirurgiska sjukdomar,gärna nya upplagor. Tel0451330345

Personbilssläpvagn, gärna med tippbart flak. Tel04575300

Ring och tipsa
0457-313 4444

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS
OMSORGS-
FÖRBUND
K.F.

söker följande medar-
betare en vik.

Föreståndare

på heltid i tjänsteför-
hållande under tiden
1.3-15.9.2010 med ev-
entuell förlängning.

Tjänsteinnehavaren är
ansvarig för två boen-
deenheter inom för-
bundet.

Behörighetskrav: exa-
men på yrkeshögsko-
lenivå eller motsva-
rande.

Uppgiftsrelaterad lön
2559,39 €/mån.

Prövotid tillämpas
inom Ålands Omsorgs-
förbund

Närmare information
ger: Boendechef Eva
Johansson tel. 16 049
eller 0457-3425303

Ansökningshandling-
arna inlämnas **senast
8 februari kl. 15.00**
under adress:

Ålands
omsorgsförbund k.f.
Strandgatan 23,
22100 Mariehamn

► AUKTIONER

STOR FRIMÄRKS AUKTION

lördagen den 23 januari 2010 med början kl 12.00
i Öningebymuseet förrättas auktion på de omfattande
frimärkssamlingarna tillhöriga dödsbona efter
Folke Jansson och Lars W Lindström.

Visningstiderna är fredag 22.1 kl. 13.00-19.00
samt lördag 10.00-11.30.

Auktionen inleds med försäljning av **personbilen BMW** årsm.
1998 medkörd ca 23.000. Samtidigt säljes konst av Juselius
Malmberg och Lindorm Liljefors m.fl.

På lördagen anordnas loppmarknad.

Inropsuppsdrag mottages.
Kontant betalning eller bankkort. Servering.

Auktionsf. H Karlsson och Öningebymuseets vänner
tel 0457 313 5236

• Köpes

Gräsklippare Åkgräsklipparmo-
tor/åkgräsklippare köpes 8-12
hp. Behöver inte ha klippaggre-
gat. Den skall vara kedjedri-
ven. Billigt!. Tel36326, jonatan.
hamalainen@aland.net

Släpvagn Högtippande traktor-
släpvagn. Alla objekt beaktas.
Tel34035

Schaktblad Schaktblad till trak-
tor, 38" snökedjor och frontsko-
pa av intresse. Tel0405105446

► Förlorat & Tillvarataget

• Förlorat

Bilnyckel Bilnyckel med W-mär-
ke och Godby Shipping reflex
förlorad på Bussplansparkering-
en onsdagkväll. Tel0400784783

Katt försvunnen En svart katt
med vitt på halsen, magen och
tassarna försvann i Hammarland,
Kattby. Mariavägen fredagen 15
januari. Tel04573437293

Handtruck/pallvagn Handtruck
köpes. Tel04573587963

• Övrigt

Bortskänkes Furugar-
derob med spegel bort-
skänkes mot avhämtning.
Tel04573424535, 22766,
mulle@aland.net

Bortskänkes. Microvågsugn bort-
skänkes. Tel17631

Bortskänkes ! Gamla fönster kan
hämtas gratis från Södragatan 28
from nästa vecka. Kom o hämta!.

• Tillvarataget

Abloy nyckel med rosa band upp-
hittad på Kilvägen. Tel22848

Verktyg/hylsnyckel- sats upphittad
vid Shells parkering. Återfås mot
beskrivning. Tel04573428200

Nyckelknippa upphittad på
Sundblomsvägen i Jomala.
Tel04573426767

Telefonkatalog
på nätet
www.nyan.ax

► LEDIGA PLATSER

Är du intresserad av att arbeta som
deltidsanställd (40%=14,5 t/v)
verksamhetsledare

i Sjökvarteret, bl.a. med
Sjödagarna?
Kontakta Bertil Karlsson
tel. 16033, 040-5283899,
info@sjokvarteret.com

► LEDIGA PLATSER

■ En knapp majoritet i
lagtinget, ledda av lantrådet
Viveka Erikssons liberaler,
trumfade i december 2007
igenom ett entydigt beslut
”landskapsregeringen upptar
förhandlingar med poten-
tiella investerare för att
uttröna intresset att förverk-

liga projektet” d.v.s. en ny
förstklassig golfanläggning
i Godby-Åmnäs ”snäppet
bättre än Kastelholmsanlägg-
ningen”.

Lantrådet bär åtminstone
ett politiskt och moraliskt
ansvar att informera inne-
vånarna i Finström på vilket

► LEDIGA PLATSER

*Kraftnät Åland Ab äger driver, underhåller och utveck-
lar det åländska stamnätet innefattande 312 km hög-
spänningsledningar och 18 elstationer, varav en i Sve-
rige. Kraftnät Åland Ab har systemansvar för el i land-
skapet Åland med balansansvar för Åland och ansvar
för reservkraften. Bolaget har 14 anställda och omsatte
6,4 miljoner euro 2008. Bolaget har sitt kontor i kvarte-
ret ITiden, Elverksgatan 10.*

Vi behöver förstärkning på nybyggnadssidan och
söker en

elmontör

för att utföra installations- och monteringsarbeten
i våra ny- och ombyggnadsprojekt samt därutöver
i mån av möjlighet och beaktande behov deltaga i
drift, underhåll och reparation av bolagets anlägg-
ningar och utrustning. Körkort erfordras. Lön enligt
avtal.

Vi söker dig med elektrikerutbildning samt arbets-
erfarenhet.

För tjänsten gäller att arbetserfarenhet på elkraft-
området och högspänningspraktik är meriterande,
men inget direkt krav.

Vill du veta mer är du välkommen att höra av dig
till: Jan Kahlroth, 018-539252 eller Peter Selenius,
018-539262.

Välkommen med din ansökan med CV/meritför-
teckning **senast 12 februari 2010 klockan 16.30** till
Kraftnät Åland Ab, Pb 71, AX-22101 Mariehamn.

som saknar hembygdsrätt,
en möjlighet att via aktier få
köpa ett markområde som
de inte skulle få köpa som
privatpersoner. Däremot är
det jätteviktigt att åländska
företag har rätt att köpa mark
som behövs för den egentliga
näringsutövningen.

Jag tror personligen att man
kan hitta en bra balans mellan
risken för missbruk och goda
möjligheter till jordförvärv
för företag genom att titta på
förarbetena till nu gällande lag
om jordförvärvsrätt.

Av förarbetena framgår att
landskapsregeringen före-
slog (FR 20/2001-2002) att
näringsidkare skulle ha jord-
förvärvsrätt ”för sin närings-
utövning”.

Lagutskottet (bet.nr
15/2001-2002) föreslog att
uttrycket skulle precise-
ras ytterligare till att avse
näringsidkarens ”egentliga”
näringsutövning. Lagutskot-
tet motiverade detta enligt
följande:

”Med detta vill utskottet
understryka att jordför-
värvsrätten skall avse sådana

tomter som näringsidkaren
behöver för sin produktion,
administration, lagerhåll-
ning eller liknande som
direkt ansluter sig till den
verksamhet som framgår av
näringsanmälan, bolagsavtal
eller bolagsordning. Jordför-
värvsrätt skall exempelvis inte
anses föreligga för anskaf-
fande av tomter för persona-
lens rekreation eller liknande
syften.”

Anthonio Salminen (FS)
http://tonysalminen.
blogspot.com/

Liberalerna om skyddsrum

■ Frågan om skyddsrum
har fått stora proportioner i
lagtingsdebatten.

Liberalernas lagtingsgrupp
konstaterar att byggbestäm-
melserna enligt Ålands krav
nu finns på svenska och att
storleksgränsen för krav på
skyddsrum höjs. Det finns
möjligheter till dispens, men

alternativet med ett generellt
undantag för enbart Åland
har ännu inte kunnat uppnås.

Eftersom det är fråga
om riksbehörighet är land-
skapets handlingsutrymme
begränsat, och förändringar i
lagstiftningen är en fråga om
förhandlingar där två parter
ska vara överens.

Ett övertagande av behö-
righet diskuteras, men lag-
stiftningen är omfattande och
vi anser att konsekvenserna
bör vara klara.

Frågan om skyddsrum är
viktig av ekonomiska skäl
och för att en anpassning av
krav och bestämmelser borde

göras för att bättre motsvara
dagens säkerhetspolitiska
utveckling.

För vår del tror vi på att
fortsatt idogt arbete och
förhandlingar kan leda till
fortsatta positiva reformer i
lagstiftningen.

**Liberalernas
lagtingsgrupp.**

Tack Camilla för ”raka besked”

■ En knapp majoritet i
lagtinget, ledda av lantrådet
Viveka Erikssons liberaler,
trumfade i december 2007
igenom ett entydigt beslut
”landskapsregeringen upptar
förhandlingar med poten-
tiella investerare för att
uttröna intresset att förverk-

liga projektet” d.v.s. en ny
förstklassig golfanläggning
i Godby-Åmnäs ”snäppet
bättre än Kastelholmsanlägg-
ningen”.

Lantrådet bär åtminstone
ett politiskt och moraliskt
ansvar att informera inne-
vånarna i Finström på vilket

sätt landskapsregeringen
uppfyllt lagtingsbeslutet!

Eftersom inget hördes inläm-
nade Ålandsbanken, Viking
Line Abp, Wiklöf Holding Ab,
Alandia-Bolagen, Rederi Ab
Eckerö samt Holmbergs Ab
i februari 2009 in en skrivelse
till landskapsregeringen med
en förfrågan om landskapets
beredskap att genom köp eller
markbyten eller arrendebyten
medverka till att hela ”golfom-
rådet” (i Godby-Åmnäs) ställs
till förfogande.

Lantrådet bär förutom
det politiska och moraliska
ansvaret gentemot, inte bara
Finström utan hela Åland,

också ett administrativt ansvar
att redogöra för vilka åtgär-
der landskapsregeringen vid-
tagit i anledning av skrivelsen
och vilket svar landskapsre-
geringen givit frågeställarna.

Jag hör till dem som hop-
pas att ÅGKs möjligheter att
utveckla sin anläggning skall
ordnas.

Men politikerna skall akta
sig för att tala om ”raka rör”
i denna fråga. Sällan, om ens
någonsin, har det förekommit
så mycket ”trixande”, ”fixan-
de”, ”telfonkampanjer”, ”ryk-
tesspridande” och ”förande
av folk bakom ljuset” som i
denna ”golfsåpa”.

Johan Dahlman

► KUNGÖRELSER

MARIEHAMNS
STAD

Lediga platser Hamnchef

Stadsstyrelsen i Mariehamn söker en hamnchef. Hamnchefen
handhar den operativa ledningen av stadens hamnverk, som
årligen omsätter 6,5 miljoner euro och har ca. 5.500 fartygs-
anlöp. Skriftlig ansökan skall vara staden tillhanda senast den
1.3.2010 kl. 15.00. Frågor riktas till hamndirektör Jan Sundström
+358 (0)40-0721875 eller stadsdirektör Bjarne Pettersson
tel. + 358 (0)18-5310 (växeln).

Se www.mariehamn.ax>Service>Arbeta hos oss

Stadsfullmäktiges sammanträde

Stadsfullmäktige i Mariehamn sammanträder i stadshuset tis-
dag 26.1.2010 kl. 19.00 för behandling av i föredragningslistan
upptagna ärenden. Föredragningslistan finns att läsa på hem-
sidan under föredragningslistor och protokoll.

Mariehamn, 21.1.2010
Gunnar Jansson
Stadsfullmäktiges ordförande

www.mariehamn.ax

TV-programmet

6.15 Go'kväll (R) [6974421]
7.00 Rapport [24808]
7.07 Regionalt [204810060]
7.28–11.30 Gomorron Sverige [325961247]
11.45–13.00 Konståkning: EM från Tallinn (R) [2089266]
 Sammandrag av paråkning final.
13.00 Rapport [78112]
13.05 På spåret (R) [9001179]
 Även senare i dag, 23/1, 24/1.
14.50–15.00 Inför Guldbaggen 2010 [9326082]
 Svenska Filminstitutets vd Cissi Elwin Frenkel.
15.05 Skidskytte [9329773]
 Direkt. Herrar individuell.
17.00 Rapport [67995]
17.05 Konståkning: EM från Tallinn [4367063]
 Sammandrag av isdans, original.
18.55 Sportnytt [7865315]
19.00 Rapport med A-ekonomi [24082]
19.10 Regionala nyheter [8572792]
19.15 Go'kväll [403082]
 Seriestart för resereportage från kejsardömet Japan i öster.
20.00 Kulturnyheter [69179]
20.15 Regionala nyheter [7492976]
20.30 Rapport med A-ekonomi [228]
21.00 Antikrundan [60353]
 Antikvitetsserie. Del 2 av 12. Söderhamn bjuder på sol och folkfest. Programledare: Anne Lundberg. Även 22/1.
22.00 Containerdykarna [421]
 Svensk dokumentär. Fem unga människor blir dumpster divers, de försöker leva på sådant som finns på soptippar i Australien. Även 24/1.
22.30 Debatt [35518]
23.15 Konståkning: EM från Tallinn [7016247]
 Sammandrag av herrarnas final, fria åkningen. Även 22/1.
0.15 Mästarnas mästare (R) [3662764]
 Tv-lek. Del 2 av 10.
1.15 Uppdrag granskning (R) [1836984]
2.15 P3 Gulddalan 2010 (R) [9373551]
4.15 Andra Avenyn (R) [8993025]
5.00–6.00 Uppdrag granskning [6583006]

13.30 Vem vet mest? (R) [3518]
 Även 24/1.
14.00–16.30 UR [6126808]
17.20 Den sköra tråden (R) [6064247]
 Även 23/1.
18.20 Nyhetstecken [2629334]
18.30 Oddasat [45155]
18.45 Uutiset [958957]
19.00 Boston tea party (R) [83247]
19.25 UR: På väg mot ett yrke [114686]
 Luca, stenhuggare i Italien. Även 22/1.
19.35 UR: På väg mot ett yrke [6301112]
 Felix och Kathia, praktikanter i Tyskland. Även 29/1.
19.45 UR: På väg mot ett yrke [7148179]
 Valesca, tecknare i Brasilien. Även 5/2.
19.55 Rapport [1138995]
20.00 Vem vet mest? [6773]
20.30 Dysseleeksi – blind, blåst och bortgjord (R) [5044]
 Faktaserie. Del 1 av 2. Även 26/1.
21.00 UR: Flytta hemifrån [3763]
 Realityserie. Del 1 av 6. Lisa och Fredrik. Lisas och Fredriks vuxenliv håller på att ta knäcken på dem. Programledare: Tilde Fröling. Även 22/1. Även 22/1.
21.30 Programstart: Antiglobe-trotter [9624]
 Dansk reportageserie från 2007. Del 1 av 3. Komikern och rockmusikern Simon Kvamm gillar inte att resa, en riktig "antiglobetrotter" helt enkelt
22.00 Aktuellt [6537]
22.30 Succéduon med Anders och Måns [5808]
 Svensk humorserie. Måns får en inbjudan till återträff med sitt gamla gymnasiegång. Inte till allas glädje följer Jenny med till festen.
23.00 Sportnytt [32624]
23.15 Regionala nyheter [1686808]
23.25 Rapport [1675792]
23.35 Kulturnyheter [1674063]
23.45 Ett land utan kvinnor [3227599]
FILM Indiskt-franskt drama från 2003. I rollerna: Tulip Joshi, Sudhir Pandey, Piyush Mishra. Regi: Manish Jha.
1.20–1.50 Dina frågor – om pengar (R) [4336919]
 Även 23/1.

7.30 Funniest pets and people [865024]
8.00 Funniest pets and people [158150]
8.25 Spin city [6727678]
8.55 Alla älskar Raymond [1894112]
9.25–9.50 How I met your mother [9069624]
10.40 Rachael Ray [7402860]
11.30 Våra bästa år [6846179]
12.25 Top model 6 [4645841]
13.20 Miljonlotteriet lyckohjulet [565537]
14.15 Oprah Winfrey show [571063]
15.10 Extreme home makeover [1178605]
16.05 Funniest pets and people [2112518]
16.35 Funniest pets and people [5699570]
17.00 Top model 6 [365228]
18.00 Top chef [369044]
 Amerikansk realityserie från 2006. Kockarna får i uppdrag att laga en rätt som faktiskt inte är lagad, och därefter planera en rätt utan att veta vilken köksutrustning som finns. Programledare: Padma Lakshmi.
19.00 Navy CIS [465268]
 Amerikansk kriminalserie från 2006. En marinsoldats dotter har kidnappats.
20.00 Miljonlotteriet lyckohjulet [560632]
21.00 Oprah möter Obama - Jul i Vita huset [662518]
 Amerikansk pratshow från 2009. Det var i juli 2004 som Barack Obama intog den politiska scenen. Programledare: Oprah Winfrey.
22.00 Kniven mot strupen [651402]
 Svensk reality från 2009. Programledare: Alexander Nilson.
23.00 Grannfejden [675082]
 Svensk programserie från 2009.
0.00 Navy CIS [214209]
0.55 My name is Earl [1976483]
1.20 My name is Earl [1861822]
1.50 Spin city [2701613]
2.15 Xena – krigarprinsessan [1908445]
3.10 Smallville [9858087]
4.00 Everwood [8331025]
4.45 Lovespring international [3573445]
5.10–6.00 Kidnapped [6371700]

6.15 Veterinärerna (R) [47303808]
6.50 Nyhetsmorgon [98741179]
11.00 Nyhetskanalen [511605]
11.05 Efter tio (R) [5493686]
12.00 Nyhetskanalen [802334]
12.05–12.50 Efter tio, forts (R) [3432711]
13.55 Nyhetskanalen [6235082]
14.00 Trav [390976]
14.25 Fåfånga till förbannelse [743599]
14.55 Fåfånga till förbannelse [864686]
15.30 Nyhetskanalen [759605]
15.35 Jon, Kate och åtta barn [5302570]
16.20 Ghost whisperer (R) [5829792]
17.15 That '70s show (R) [5616247]
17.40 That '70s show (R) [3733860]
18.00 Förkväll [717889]
 Svenskt magasin från 2010.
19.30 Lokala nyheter [389228]
19.35 Lokalt väder [3818421]
19.40 Ekonominyheterna [3328976]
19.50 Vädret [3317860]
20.00 Nyheterna [591421]
20.30 Halv åtta hos mig [590792]
 Svenskt matlagningsprogram från 2010. Del 4 av 48. Sist ut bland stockholmarna är Jessica Grönwall och hon bjuder på ravioli med kantarellfyllning, lammytterfilé med rostad potatis och chokladsufflé.
21.00 Made in Sweden [653860]
 Svensk realityserie från 2010. Del 2 av 4. Det går framåt med återföreningen av popgruppen Play.
22.00 Glee [659044]
 Amerikansk dramakomediserie från 2009. Del 9 av 22.
23.00 Nyheterna [834353]
23.25 Sporten [2118353]
23.35 Vädret [1348353]
23.38 Lokalt väder [301348353]
23.40 Ice road truckers [3458711]
0.40 Numbers (R) [6574396]
1.35 The District (R) [1910280]
2.30 Torchwood [6642087]
3.20 The practice (R) [2351990]
4.05 Dawson's creek (R) [6937613]
4.50 Dawson's creek (R) [6019261]
5.35–6.20 Popular (R) [6206754]

6.45 Min morgon
 Direktsänd morgon-tv med intressanta gäster och en helt egen aktuell agenda.
8.30–8.58 Drivhusdrömmar
 Del 1 av 6. Många drömmar om ett eget drivhus där de kunde pyssla med sina växter från tidig vår till sen höst.
16.35 Globalisering
 Del 1 av 7. En öppnare värld.
17.05 Laura Trenter presenterar: Hjälp! Rånare!
 Del 1 av 3.
17.31 Gazoon
 Storm på savannen.
17.35 Mönsterbrytarna
 Del 6 av 6. Anette Sörensen växte upp i en normal dansk arbetarfamilj som tillsammans med de övriga förortsungdomarna bråkade med invandrare.
17.55 TV-nytt
18.00 BUU-klubben: I Mumin-dalen
18.30 Rea Del 1 av 9. Programmet som ger tips om hur du gör bra affärer och klarar dig i pengadjungeln.
18.54 Hundbiten
 Polishund.
19.00 Från morgon till kväll
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Obs
20.30 Norska attraktioner
 Linda Eide presenterar ett Norge som du garanterat inte hittar i någon guidebok.
21.00 Påverkaren: Jag, Claes Andersson Del 7 av 8.
21.30 TV-nytt
21.40 Hill Street Blues (R)
22.28 5 minuter
 Bakom kulisserna på: Min morgon.
22.35 Livvakterna
FILM Svensk kriminalfilm från 2001. En fristående uppföljning till Nolltolerans. Men den handlar också om ett Sverige som blundar för en växande organiserad brottslighet som i förlängningen kan utgöra ett hot mot rättsstaten. I rollerna: Jakob Eklund, Samuel Fröler, Marie Richardson. Regi: Anders Nilsson.
0.20–0.37 Oddasat

ÅLANDSKANALEN

Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.

Nyheter
och må bra tema i studion.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–9.00 Gomorron. Med Tua Åström. **6.45** Beträktelse. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00–11.30** Förmiddax. Med Ann-Christine Karlsson. **9.00** Dagens väder. **9.15** Läs-hörnan. **9.30** Ålandsnytt. **9.40** Musik för öppna öron. **10.30** Hela människan. **11.30–13.00** Lunchdax. **11.30** Ålandsnytt. **11.45** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.30** Gomorron. **12.55** Ålandsnytt. **13.00–16.00** Vardax. Med Tom Wiklund. **13.00** Lyssnarnas tio i topplista. **13.55** Ålandsnytt. **14.00** Rätt skall vara rätt. **14.55** Ålandsnytt. **15.00** Firardax. Firarprogram, ring direkt till programmet på tel. 17855, messa 0457-0017855 eller mejla studio@radiotv.ax. **15.55** Ålandsnytt. **16.00–18.00** Åland i dag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Albin Dahlin. **16.00** Aktuellt. **16.15** Argument. Aktuella ämnen diskuteras och debatteras med inbjudna gäster. Sänds även på söndag kl. 14.30. **16.55** Ålandsnytt. Sänds även kl. 18.55. **17.05** Åland i dag fortsätter. **17.55** Ålandsnytt. Sänds även 19.55. **18.00–21.10** Kvällsdax. Dagens bästa i repris. **18.00** Aktuellt. **18.05** Musik. **18.20** Gomorron. Repris. **18.55** Ålandsnytt. Repris från 16.55. **19.05** Åland i dag. Repris från 16.15. **19.55** Ålandsnytt. Repris från 17.55. **20.00** Åland i dag. **20.50** Läs-hörnan. **21.00–21.10** Beträktelse.

Maud visar sin mortelsamling

"Antikrundan" åker vidare till Söderhamn. Där träffar **Knut Knutsson** en kvinna som påstår sig äga en kopparkanna som ägts av drottning **Sofia Magdalena**. Dessutom blir det ett besök hemma hos politikern **Maud Olofsson** (bilden) som visar upp sin mortelsamling.

SVT 1 21.000

Se det med egna ögon

www.24.ax

5.55 En sann historia: Skuggornas man [6730131]
6.25 Ettans morgon-tv [75104150]
9.30 Nya vyer [9733624]
10.15 Halv sju [1753711]
10.45–10.55 Finskhettens rötter i filmerna [7357976]
11.00 Tv-nyheter [34021]
11.05 YLE News [6005131]
11.10 Miss Marple [7434841]
 Ett äkta par flyttar från Nya Zeeland till England och hittar sitt drömhäus.
12.03 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [300035605]
13.00–13.28 Löftet [5841]
13.35 A-studion [2550179]
14.10 A-plus [9756315]
14.30 Läkarna [4976]
15.00 Tv-nyheter [38421]
15.05 Antikviteter och mysterier [8218112]
 Louis och de försvunna barnen, del 2 av 2.
15.50 Steniga betesmarker [3856686]
16.55 Nyheter på teckenspråk [4361150]
17.00 Tv-nyheter [52063]
17.05 Miss Marple [476518]
18.00 Tv-nyheter och väder [3841]

18.30 Halv sju [1860]
19.00 Håll masken [841]
 Kunglig elegans.
19.30 Kungskonsumenten [112]
20.00 Hemgatan [353]
 En vänskaplig gärning: Pertti skulle vilja hjälpa Susanna. Niina råkar i en komprometterande situation.
20.30 Tv-nyheter och väder [42402]
20.55 Sporttrutan [7123421]
21.05 A-talk [667228]
21.50 Fjällrinnen: Leva och dö i Kabul [8572082]
 De tyska trupperna i Afghanistan har blivit ett politiskt problem.
22.45 Tv-nyheter [7201247]
22.50 Byn som tystnade [326995]
FILM I Kari Väänäns film från 1997 beger sig en ung polis till en avlägsen by för att reda ut ett gammalt mord. I rollerna: Taisto Reimaluoto, Taneli Mäkelä, Vesa Vierikko.
0.05 Nyhetsfönster [68418990]
4.00–5.55 Nyhetsfönster [5891532]

6.00 Tellus-frågesport [8787501]
6.50 Lilla tvåan [94162402]
9.00 Oddasat [30957]
9.15 Regionala nyheter [5000063]
10.35 McLeods döttrar [9353063]
11.20 Hjärtan i brand [9235402]
11.45 Djursjukhuset [2589421]
12.15 Solens mat [720421]
12.45 Derrick [4546570]
13.45 Oförglömlig: Tauno Palo [5532315]
14.05 Hem åt hunden [681518]
14.35 Finland express [294957]
15.15 Världscupen i skidskytte: 20 km, herrar [3517711]
17.00 Postis Per: och blämmor [78911]
17.15 Postis Per: Videoinspelning i-Grönby [131228]
 Per delar ut posten i Grönby och är allas gode vän.
17.30 Lilla Tvåan [3112]
18.00 EM i konståkning [19044]
 Isdansens originaldans.
18.50 Tv-nyheter [8971841]
19.00 Regionala nyheter [64112]
19.10 Sporttrutan [4049686]
19.15 Tvåans vinterväder

[4046599]
19.20 Hemmakockar [505599]
 Inhemskt matprogram. I sällskap av Arto Rastas tillreder vi i dag paté på lax och kamusslor samt färfile, och till dessert blir det chokladtårta.
19.50 Detektiv Lea Sommer [2821537]
 Ödesdigert begär.
20.40 EM i konståkning [5198570]
21.00 Sagobröllopp [75599]
21.50 Tv-nyheter och väder [4132179]
22.00 Sporttrutan [98266]
22.05 EM i konståkning [7223650]
 Herrarnas fria program fortsätter.
23.00 Ögonvittnet: Den förbjudna frågan [4605]
23.30 Djävulsspelet [57266]
0.15 Kärva tider för biltjuvar [86716]
0.45 Tellus-frågesport [8124962]
2.00 Frågespel [1395667]
3.00 Dolt ord [1399483]
4.00 Sudoku [1375803]
5.00–6.00 Frågespel [1386919]

5.55 Studio55 [1715976]
6.25 Huomenta Suomi [67152808]
9.10 Studio55 [99533957]
9.45 Vad ska vi äta i dag? [7272063]
9.50 Känslor och dofter [6566131]
10.35 Eurojakten [2435063]
10.55 Emmerdale [2113976]
11.50 Köpkanalen [8896315]
12.50 Skräckköket [5145518]
13.45 Vad ska vi äta i dag? [2662482]
13.50 Huomenta Suomen parhaat [537484]
14.15 Kriget där hemma [952119]
 Amerikansk komediserie.
14.45 Vilda norden [4220179]
 Grosse Pointe, 48230.
15.40 45 minuuttia [9774006]
16.35 Eurojakten [9468112]
17.00 Nyheter [560266]
17.05 De vackra och de djärva [9481063]
17.30 De vackra och de djärva [916421]
17.55 Vad ska vi äta i dag? [2256792]
18.00 Emmerdale [571792]
18.30 Emmerdale [589711]
19.00 Sjuans nyheter [560547]

19.20 Dagens väder [582150]
19.30 Dolda liv [879711]
20.00 R.u.m [876624]
20.30 Fräscha upp hemmet [875995]
21.00 Mentalist [945353]
22.00 Tians nyheter [494624]
22.15 Dagens väder [4672889]
22.20 Resultatrutan [2007860]
22.30 Ratkaisija [275228]
 Amerikansk dramaserie.
23.25 Scarface [99732247]
FILM Amerikansk action från 1983. Redan i uppsamlingslägret i Miami lär sig den unge kubanen Tony Montana den brutala sanningen. Det är bara brott som lönar sig för en fattig flyktning. Den blomstrande kokainsmugglingen blir hans språngbräda till framgång. Tony Montana är smartare, hänsynslösare och hungriigare än sina konkurrenter. I rollerna: Al Pacino, Steven Bauer, Michelle Pfeiffer. Regi: Brian De Palma.
2.30 Eurojakten [7003280]
3.30 MTV3 Chat [3552464]
5.20–5.55 Aamusää [25297716]

Varje euro gör en skillnad.
RÖDA KORSETS STEFAN SIMONSEN.

debatt

Några svar om Skarven

■**Då och då** får jag samtal om ms Skarven med frågor som tydligen landskapsregeringen inte kan svara på. Ifall det är av intresse, så listar jag svaren enligt nedanstående:

- 1. Kan** ms Skarven transportera sk farlig last?
ms Skarven uppfyller säkerhetskraven, dvs el-systemet på bildäcket skall vara sk.EX-klassat och likaså ventilationsfläktarna som har det antal luftväxlingar som krävs. På vilket sätt transporterna sker är reglerat i landskapsförordningen om färjor (1979:6)
Transporten sker på särskilda färjturer där passage-rantalet är begränsat till 20 personer.
- 2. Bilhyllorna.**
Provb belastningen utfördes av Lloyds i Klaipe da. Finsk

inspektör testade användningen av hyllorna under oktober månad. Hyllorna godkändes för användning med mindre anmärkningar, som omedelbart åtgärdades. (Inspektionsprotokoll finns ombord på ms Skarven.)

- 3.Förse ningsböter.** Är inte beroende av om färjan är trafik eller ej. Regleras i kontraktet. Advokat **Daniel Widman** sköter juridiska frågor.
Detta är inskrivet i kontraktet (§ 20). För landskapsregeringen verkar detta okänt redan för flera veckor sedan.
- 4.Varför** sattes inte ms Skarven i trafik?
Endast landskapsregeringen kan svara på detta.
Sjösäkerhetsmässigt var det gångjärnet för bogvisiret som skulle repareras, tillfälligt eller grundligt. Autopilo-

Fd projektchef. Varför sattes inte ms Skarven i trafik? Endast landskapsregeringen kan svara på detta, skriver Göran Holmberg. Foto: ERKKI SANTAMALA

tens justering eller utbyte på garanti har inget att göra med trafikstarten.
Kan nämnas att färjan var på provtur till Svinö färjefäste

och färjan passade perfekt i färjefästet samt att en grusbil lastades utan problem.
Fd Projektchef
Göran Holmberg

Har politikerna rätt att schackra bort vår egendom?

■**Ja, det** kan man verkligen fråga sig, när man läser om turerna kring Stornäset i Kastelholm.
Och ja, de har all rätt i världen att göra vad dom vill med vår egendom! Den makten, ger vi dem vart fjärde år vid allmänna val. Och sedan spelar det ingen roll vad som står i något gammalt dokument som skrevs för ett antal år sedan.
Dokumenten gäller bara så länge den politiska viljan finns att följa dess innehåll. Med ett penndrag kan man förändra hela situationen, och det som i går var helig sanning, är idag dikt och förbannad lögn. Sedan kan vi protestera hur mycket som helst, har vi en gång gett politikerna makt att omhändertaga, sköta och vårda vår egendom, är det på deras villkor omvårdnaden sker.

Tyvärr är väljarnas minne ganska kort, och när nyval närmar sig finns det alltid trovärdiga förklaringar till de mest vidunderliga beslut som ibland tagits i landskapsregering och lagting, och sedan fortsätter karusellen valperiod efter valperiod.
Inte ens om vi lagstiftar att vår egendom skall vårdas och skötas för att kommande generationen ålänningar på samma sätt som nu skall ha tillgång till den, kan vi vara säkra på att egendomen finns

Stornäset. Innan grävskoporna tar över för att för alltid förändra skogens och markens struktur på Stornäset hoppas jag att landskapet låter göra en noggrann inventering av de sällsynta växter och fåglar som eventuellt kan finnas i dessa sedan länge orörda marker, skriver insändarskribenten. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

kvar när valperioden är över. Ty lagtinget besitter oinskränkt makt att förändra och författa de lagar de önskar, under förutsättning att dessa inte strider mot självstyrelselagen, grundlagen eller Eu-lagarna. Den makten ger vi vart fjärde år våra politiker i den fromma förhoppningen om att de skall tillvarata allas våra intressen, vilket tyvärr inte alltid sker. Detta kallas demokrati.

Sedan kan man ju stå med häpnadens finger i förvä-

nadens mun och bara gapa när Centern som alltid sagt sig värna om jordbruk och skogsbruk och hållbar utveckling, nu helt plötsligt gör en kovändning och säger sig ingenting ha emot att landskapets marker används till någonting som varken har med det ena eller det andra av detta att göra.
Innan grävskoporna tar över för att för alltid förändra skogens och markens struktur på Stornäset hoppas jag att landskapet låter göra en noggrann inventering av de säll-

synta växter och fåglar som eventuellt kan finnas i dessa sedan länge orörda marker.
Vi har ju tyvärr fler exempel på vägar som dragits genom, och utrotat, sällsynta orkidébestånd och landskapsregeringen bör tänka på att den även har ett ansvar för biodiversiteten och mångfalden i vår flora och fauna. Detta ansvar kräver mer än att man matar några örnar och försvinner inte genom att man avyttrar markegendom.

Runa Lisa Jansson

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Hjärtligt tack till er alla, som uppvaktade mej på min 60-års dag.
Lars Erik Wall.

■ Vart kan man skänka pengar till Haiti? **0457.**

■ Kan ni ta reda på varför Åland har egna bankkonton för katastrofhjälpen? Vart går medlen? Förvirrande med olika konton i åländska och fastländska medier. Tack! **040.**
Röda korsets Ålands distrikts verksamhetsledare **Stefan Simonsen** svarar: Det går att betala direkt till Finlands Röda kors katastroffond, men en del tycker att det är bättre och "närmare" att betala till Ålands distrikts konton. I båda fallen tillfaller pengarna 100 procent katastroffonden. Om man vill betala till Ålands distrikt är vi glada om man märker inbetalningen med "Haiti". Varje euro gör en skillnad.

■ Du har helt rätt. Trots att jag ej varit med sen 1993 har jag erfart att rättssamhälle, det är något man bara kan läsa om i sagorna. **0457.**

■ Det blir skattekonferens på Åland läser jag! Kan behövas, allt för många företagare betalar för lite skatt men ändå ska allt vara serverat och fixat av... just det, samhället! **050.**

■ Dom som börjar med orden nu ska vi se har ofta "skyggglappar"! **050.**

■ Det var nog inte telefax som damen (dagens ålänning) menade. Det var säkert telex; alltså den med en lång pappershållremsa. **0457.**

■ Mikaela du är det vackraste som finns! Något så underbart som dig trodde jag aldrig jag skulle hitta. Dina vackra ögon är som dom finaste diamanter. Älskar dig massor! **Pussar din bumbi.**

■ Jag förstår att namnet på den som fixade skattegränsen mot Finland måste skyddas. **0457.**

■ Håller helt med M. Idman angående den planerade stängningen av RK-gården. Rimmar illa med pratet om att pensionärerna skall bo hemma mycket längre. Då bör hemservicen bli bättre och RK-gården vara kvar. Vem vill i framtiden donera något, när det sen sköts så dåligt att det hotas med stängning? Upp till kamp! **Hälsar fd Hemvårdare.**

■ Nä, nu vill jag ha vår! Tänk va skönt med varmt väder! Jag längtar efter våren! **Må denna skitvinter försvinna!**

■ Hoppas att polisen tar tag i alla som kör motordrivna fordon med alkohol i blodet. Böter hjälper inte ej heller indraget körkort. Kör inte bil dagen efter. Har ni råd att supa då har ni råd att ta taxi eller bussen. Eller, låt bilen stanna hemma. **Offer av ett rattfyllö.**

■ Du har helt rätt Bojan det du skriver i Nya Åland den 20.1 om avundsjuka ock svartsjuka. Den åländska

avundsjukan är nog hemsk, det är så många som är det. **Åke.**

■ Finns nog länder på denna jord där engagemanget är lågt vid stort antal skadade och döda. Både pengar och mänskligt/militärt stöd. **040.**

■ Ja, det är Floridagrapen man vill ha men Kantarellens prissättning skrämmer bort. **Kasper.**

■ Delgeneralplanen för Järsö-Nätö när/om den blir förverkligad betyder det att mera eller mindre kan byggas där då? Fick inte det riktigt klart för mig. Har mycket trafik redan på Ålandsvägen så jag skulle gärna vilja ha svar av någon som vet! **0400.**

■ Förslag till lagtinget, förbjud rökning på allmän plats, spotta tuggummi, bilkörning i stan, att kila sig i baken, att skratta, kyssas offentligt, att ha skägg, spotta på trottoaren, att spela fick pingis, tala i telefon. **KE HUD FLE.**

■ Till 050: Röda Korset samlar in pengar för andras överlevnad, och medlemmar för sin egna. Om Röda Korset på Åland håller på att stupa, säger det mer om ålänningarnas egoism än om Röda Korsets verksamhet. **0457.**

■ Om man blir förd framför ljuset, blir man överkörd då? **050.**

■ Kan en politiker få ärlighetsmedalj nu när många andra medaljer delas ut? **S-E.**

■ Hej! Ni har väl inte missat att pysselklubben på st. Mårtens har börjat igen? För strandnäsare i åk 1-3 klockan 18-19 och för 4-6 från 19-20 varje torsdag. **H. Pysselklubbssledarna.**

■ Tobben. Nu har du målat in dig i ett hörn. **040.**

■ Fick det nya Miskortet idag – tack! **Marina :)**

■ Jo, tubklämning gör att söta tjejer ser ut som Fru Potatohead. Potat med fötter. **Mvh felklädd alltid.**

■ Endast av den som själv kämpat sej igenom ångestens vaknatt kan den ångestfyllda vänta förståelse! **N.**

■ Kära trafikdagbok. Personbil av ett märke som snart ej tillverkas mera kör ut från Grindmattesvägen utan att observera bilarna från höger vilket utgjorde farliga inbromsningar i det hala väglaget! **050.**

NYANS ROS

...till **Thomas Fagerstedt** på posten Åland för suverän service. **Asasantin.**

...ger **Vikingaåsens skola** i Jomala till **farbrorn** i röda skåpbilen som vänligen återbördade några av våra ivrigaste skidåkare, som tillfälligt kommit "på vils" i norra Mariehamn.

HÄLGE

ZITS

” Med tanke på hur nätdebatterna i dag ser ut finns det skäl att hellre för ofta än för sällan påminna finländarna om att det inte är rumsrent att bunta ihop minoritetsgrupper och stämpla alla för saker som en del gör.
JEANETTE BJÖRKQVIST, HUFVUDSTADSBLADET

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Försmedligt Nina Smeds

Botten upp!

I lagtinget har man diskuterat ett av de känsligaste ämnena vi har på Åland, alkoholen. Det är spännande att höra våra folkvalda säga att ju mer förbud och mystik man skapar kring alkoholkonsumtionen, desto intressantare blir alkoholen för ungdomarna.

Det är faktiskt att slå huvudet på spiken. Låt alkoholen bli laglig så bryr sig inte ungdomarna om den mer. Jag menar, kaffe är lagligt och det vill inte ungdomarna ha. Jag sällar mig till dem som tycker att barn och ungdomar ska få en sund inställning till alkohol. Och inte bara till alkohol utan till alla droger. Just det, barn och ungdomar ska få en sund inställning till tobak, hasch, heroin och marijuana till att börja med. Om ungdomar får ett glas vin hemma så blir de mindre intresserade av alkohol. Ger man dem sedan en cigarett efter maten så blir de inte rökare. Som en clou kan man erbjuda en pipa hasch eller en sil heroin och vips är det förbjudna och mystiska med droger borta och när ungdomarna som 18-åringar blir vuxna varken dricker, röker eller knarkar de. Låter det bra? Bedöm själv.

Som någon annan i lagtinget sade är det svårt att följa upp spritförbud på allmän plats, hur ska polisen hinna med. Då är det bättre, med omtanke om polisens stressiga jobb, att inte införa förbud. Det som man numera har glömt bort är att alkohol är en drog liksom andra. Den orsakar stor skada, både direkt och indirekt. Vill man ha festligt på nyårsafton så finns det bubbelbrickor utan alkohol. Som smakar ungefär likadant. Och som har lika fina flaskor. Så det kan inte vara alkoholen det hänger på att ha det festligt på Torget i Mariehamn på nyårsafton.

En annan lagtingsledamot sade att det är massmedia som är orsaken till att personalen kring m/s Skarven mår dåligt. Vi tackar och bockar. Det blev faktiskt riktigt lyckat att under nyhetsmötet hitta på att landskapets nybyggda färja inte håller måttet, att övertala **Niklas Karlman** att avbryta den presskonferens som vi övertalade **Göran Holmberg** att hålla. Sedan fixade vi läs på Holmbergs dörr och blev SÅÅÅ förvånade när vi fick höra talas om det. Sedan hittade vi på att Viking Lines expertgrupp ska se över hur Skarvenbygget gick till. Nu som bäst sitter vi och pantar på datumet när Skarven ska tas i trafik. Vi inväntar en dag med nyhetstorka. Eller kanske vi hittar ett hemligt lastrum med politiska flyktingar. Hmm, vi får se när inspirationen faller på.

Visd kaj. Där ligger hon, med full besättning om man får tro dem som vet. Hur länge till? Är det omöjligt att sätta Skarven i trafik utan att alla brister är åtgärdade eller handlar det om överdriven försiktighet hos dem som nu har tagit över ansvaret?
Foto: ERKKI SANTAMALA

Om någon skall skjutas, så inte är det budbäraren

Senhöstens heta samtalsämne heter Skarven. Det har gällt allt mellan himmel och jord, det har varit sakligheter och uppenbart grova osakligheter. När nu saker och ting håller på att lugna ner sig – kanske – så tycker en och annan att allt är mediernas fel.

När lagtinget i veckan debatterade tilläggsbudgeten så handlade det rätt mycket om just Skarven. Inte längre så mycket vem som har gjort vad utan hur man skall få färjan i trafik så fort som möjligt. Den tid som har gått från det färjan kom hem från varvet i Klaipeda har varit tung för många inblandade. Framförallt de som övervakade arbetena på varvet har drabbats. I lagtinget ansåg ledamoten **Torsten Sundblom** (Lib) från Föglö att medierna bär skulden. Oemotsagd fick han inte stå. **Camilla Gunell** (S) påpekade att landskapsregeringen har bidragit till dramatiken och **Roger Jansson** (FS) ansåg att Sundblom skällde vid fel träd. Det är spektakulär information från landskapsregeringens sida som ligger bakom spekulationerna, sade Jansson.

Som förespråkare för ett av medierna kan man inte låta bli att hålla med Gunell och Jansson, betydligt mer än med Sundblom. Men man kan kanske se saker ur olika vinklar. Att folk spekulerar, att de har åsikter som kanske är helt galna ("skrothög", "kommer aldrig i trafik", "man skulle ha använt pengarna till det och det istället") kan ingen hindra. Men Sundblom har självfallet rätt i

att medierna inte behöver publicera allt som sägs och skrivs. Nya Åland satte stopp för anonyma Skarven-inlägg när det visade sig att debatten höll på att spåra ur. Men en tidning kan inte gärna låta bli att skriva om det som hände – att projektchefen låstes ut från sitt rum och inte fick tala med medierna. Att nya trafikministern tillsatte en utomstående utredning för att veta vilka spekulationer som eventuellt stämde och vilka som inte gjorde det. Det vi tydligen aldrig får veta är varför hon inte litade på projektchefen. Det hade ju varit enkelt att fråga den eller de som fanns på plats när färjan byggdes.

Sådant kan massmedier inte blunda för. Att den soppa som utreddes inför ögonen på oss alla – eller kanske den tillreddes – stänkte omkring sig kan man inte skylla medierna för. Det finns ingredienser som göms i utredningar, som tar lång tid på sig. I hopp om att vi skall glömma? En sådan är hur det inbyggda bildäcket kom till. Är det sannolikt att en tjänsteman helt på egen hand kan fatta beslut om en tillbyggnad, som kostar 242.000 euro? Att en tjänsteman tror sig kunna fatta beslut i en sådan fråga? Förra trafikministern **Runar Karlsson** (C)

minns inte, men tror inte att han har godkänt beställningen. Så vem? Det gjordes i september 2007, alltså under den förra landskapsregeringens tid. **Skarven** skall i trafik snarast, allt annat är otänkbart. De fel som har uppdragats verkar inte vara av den omfattningen att de skulle hindra färjan att gå i trafik. Däremot skall de självfallet åtgärdas oberoende av vem som bär skulden till dem. Och oberoende hur felen/bristerna har uppkommit skall allt åtgärdas på effektivast möjliga sätt. Nu får man till en del känslan av att saker och ting får dra ut på tiden för att alla som fortfarande har en slev i soppgrytan skall kunna vara absolut säkra på att det framöver inte skall gå att klandra någonting. Tröghet och överdriven försiktighet behöver inte heller vara den bästa lösningen.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981. Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag. Medlem av Tidningarnas förbund. Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Maria Nykvist
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
Förtjäpande helår..... 198 €
halvår..... 101 €
kvartal ..... 51 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.55 L → 13.45 →	ÅBO 07.00/08.15 → 19.15/20.15 →	M:HAMN 13.35 00.40 L
M:HAMN 23.55 →	H:FORS 09.55/17.00 →	M:HAMN 04.15

Passagerare utan fordon/passagerare med fordon skall vara incheckad senast 30 min. före avgång.
Transport till/från Mariehamn-Långnäs reserveras med bätresan.

M:HAMN 04.25 → 13.45 → 00.45 L	STOCKHOLM 09.30/17.00 → 18.15/19.30 → 06.10/07.10 →	M:HAMN 23.45 02.50 L 13.35

L = Långnäs

Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552 mån-fre 8-21, lör-sön 10-18
(1,72€/besvarat samtal + alltid lna/msa) www.tallinksilja.fi

Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
17.45 - 00.50 10.00 - 05.00	01.00 - 10.00 04.50 - 18.00

Check-in senast 30 min. före avgång
Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552
(1,72€/besvarat samtal + alltid lna/msa) www.tallinksilja.fi

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 25.2.2010			
ROSELLA 1.1-25.2.2010		OBS! Se nedan avvikelser och dockning i januari	
måndag-lördag		söndag	
M:hamn	Kapellskär	Stockholm	M:hamn
08.00	09.15	ca 10.45	12.45
16.00	17.30	ca 19.00	19.30
15.30	12.00	15.00	14.30
22.00	19.00	17.10	23.00

Ålandstrafiken i januari 2010: Fredag 1.1 gäller söndagstidtabell på kvällen.
Söndag 3.1 tre avgångar från Mariehamn: 7.30, 12.45 och 18.30 samt tre avgångar från Kapellskär: 9.00, 15.00 och 20.00.
ROSELLA trafikupphåll 7-27.1, åter i trafik 28.1 kl 08.00.

Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 55 min före fartygets avg. Åven buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank.
Bussen går via Norrtälje.
Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland-Stockholm dagligen	Åland-Finland dagligen
ÅLAND	ÅLAND
01.10 L	03.30 L
04.35 M	14.25 M
09.45 M	23.45 M
14.25 M	14.10 M
14.10 M	01.00 L
23.40 M	04.25 M
07.45 M	
03.20 L	

STOCKHOLM	ÅBO/H:FORS
06.30	07.35
09.40	19.40
15.30	09.55
18.55	08.45
17.45	21.00
18.00	17.30
20.10	

M = Mariehamn L = Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ord avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar att köra ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE Storagatan 2, tel 260 11, boken 262 11 www.vikingline.ax

TORS DAG 21 JANUARI 2010

| dagens ålänning |

Marias favoritämne är historia

Dagens ålänning **Maria Wrede** kommer in på Brändö Andelshandel för att fylla på i skafferiet hemma i Brändö Åva. Hon har precis avslutat arbetsdagen vid Brändö grundskola där hon arbetar som lärare sedan många år tillbaka.

Vilka ämnen undervisar du i?

–Jag har historia, religion, specialundervisning, finska och miljö.

Maria har studerat historia, men valde sedan att utbilda sig till lärare efter att i många år arbetat som lärare i Brändö.

På hennes tal hör man att hon inte ursprungligen är från Åland.

Hur länge har du bott i Brändö?

–Sedan februari 1987.

Maria flyttade från Helsingfors till Brändö när hennes man **John** fick jobb i kommunen. Nu bor de i ett ganska nyrenoverat hus i Åva med sönerna **Felix**, 17 år och **Vincent**, 15 år och schäfern **Isola**.

Maria är inte den jagande

Handlar. Dagens ålänning Maria Wrede är inne och handlar mat i Brändö Andelshandel. Hon jobbar som lärare i skolan och har historia som favoritämne.

Foto: ERKKI SANTAMALA

och fiskande typen, men är mycket ute och går i det vackra vintervädret. Som lärare går också mycket av fritiden åt till att planera lektioner och rätta prov.

Vilket av dina ämnen tycker eleverna bäst om?

–Historia.

Vilket är ditt favoritämne?

– Det är nog historia, jag är

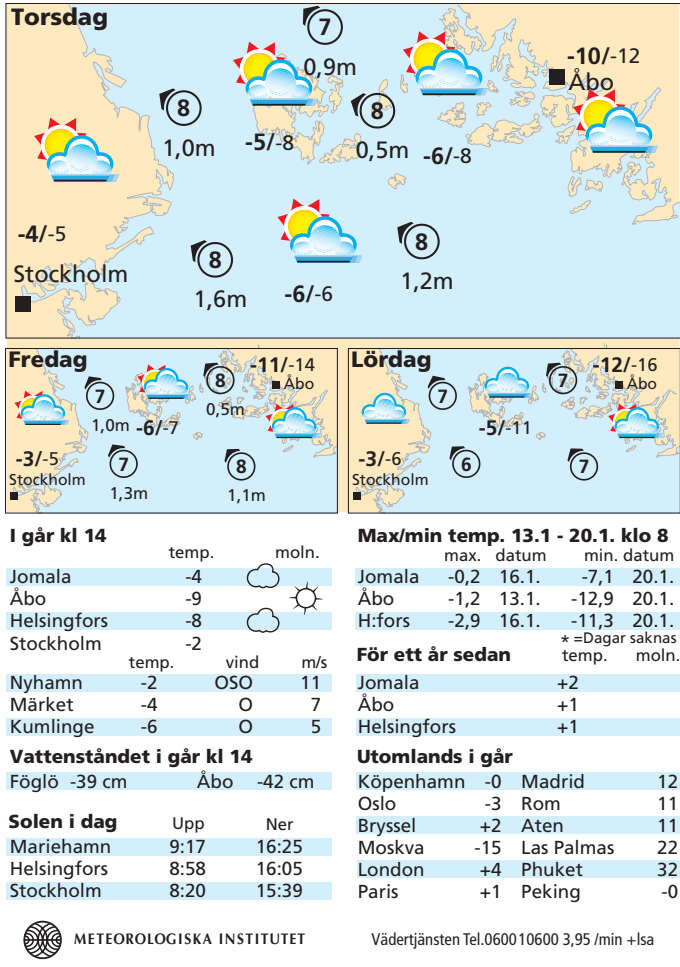
ämneslärare i historia.

Sedan måste undertecknad och fotografen skynda iväg till färjan, men Maria hinner ändå sända den klassiska dagens ålänning-hälsningen.

–Jag hälsar till den ingifta släkten på Åland.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

| vädret |

| dagens rätt |

Kycklinggryta

4 kycklingfiléer
2 msk olivolja
4 morötter
en halv gul lök
2 vitlöksklyfta
1 dl torrt vitt vin
2 dl grädde
1 msk balsamvinäger
1,5 tsk salt
1 krm svartpeppar, nymald
1 kruka basilika

Skär köttet i små bitar, ca 2x2 cm. Skala och skär morötter och lök i mindre bitar och hacka vitlöken. Bryn köttet tillsammans med vitlök i olja, lägg i morötter och lök och stek några minuter. Tillsätt vitt vin och grädde. Låt koka under lock ca 15 min. Tillsätt balsamvinäger och smaka av med salt och peppar. Grovhacka basilika och strö över. Servera med sallad och ris eller kokt potatis.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

PEPPAR-BIFF **19⁹⁰** kg

Smakprov och specialpris (3,40/7st) på Ålandsbagarns Långsamotunn knäckebröd kl 11-17 på fredag

Gäller tors-lör

MATHIS *Punkten*

VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathispunkten.ax

Torsdagsöppet till kl 20.00

Kaffelugan
Svarta Katten
Rosenagården 17
tel. 11 424

Sagulins SNICKERI

Snickeriarbeten utförs

Små och stora special-arbeten enligt önskemål.
Begär offert.

•Snickerivägen 171•
0405 537 614 el 22614
www.sagulinssnickeri.ax

HÄMTA PRISLISTA PÅ WWW.ALVSBYTALO.FI

ALVSBYHUS

Lägre kostnad - Rikare liv

LOKALKONTOR: STORAGATAN 18, TEL. 22 725 el. 0400 515 831

Fast pris på kranar och wc-stolar

A collection installerat och klart **220,-***

ifö6860 installerat och klart **320,-***

* inom fasta Åland

Aretec Ab
ALLT INOM VVS
tel Owe 0404821559
tel Lasse 0407266756

Dahlbloms MÅLERI

Målning och tapetsering utföres.

Tel 31175
gsm 0407468271

KVÄLLSÖPPET torsdagar till 19.00

Kolla priset! 49€

KAFFEBRYGGARE 1,25 liters kapacitet, värmeelement 1000W, 2-10 koppar, droppstopp

ERBJUDANDET GÄLLER torsd 21/1 kl. 17.00 t.o.m. fredag 22/1

GIGANTEN DET ÄR INOM ATT BUDA PÅ NYHETER

Vikingagränd 11
Mån-fre 8.30-17.00
TORS DAG 8.30-19.00
Lör 10.00-14.00

FÄRGGLADA PRIMULA

4st 10€ eller 2,90/st ord. 4,50/st

ÅRETS FRÖN FINNS HEMMA!

BoGrönt

Rosenblads Trädgårdsbutik
Västra utfarten tfn 23 366
ÖPPET: vard 9-17, lörd 9-14

BÄRGARN AB *"Ring så drar vi"* **21400**